

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING
„OOST EN WEST”

INHOUD: Van het Hoofdbestuur. — Surinaamsche Weldadigheidszegels 1931. — De ramp van de „Ooievaar”. — Vragen die op antwoord wachten.... — Overheidszorg in de oudheid en thans. — Weldadigheidspostzegels voor Ned.-Indië. — Van Week tot Week. — De dikke Suikeroom. — Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt. — Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften. I. Uit de Europeesche Pers. — II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche Pers. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verre Vreemde. — Nagekomen Berichten. — Ingezonden. — Van onze adverteerders. — Berichten der Afdelingen. — Mededeelingen. — Mutatiestaat van 2 tot 9 December 1931.

VAN HET HOOFDBESTUUR.
Officieele mededeeling.

Nederland te Parijs in 1931.
Gedenkboek van de Nederlandsche Deelneming aan de Internationale Koloniale Tentoonstelling.
Uitgave van de Vereeniging „Oost en West”, ten bate van het Steuncomité Parijs.
Onder Redactie van Dr. H. H. Zeijlstra Fzn., lid van het Hoofdbestuur van „Oost en West”.
Reeds hebben hun medewerking toegezegd Mevr. M. C. van Zeggelen en de heeren D. J. Balfourt, Prof. Dr. L. P. le Cosquino de Bussy, Prof. J. C. van Eerde, P. A. J. Moojen, Dr. J. Stroomberg, T. B. Roorda, K. van der Veer, Dr. L. J. van der Waals, Dr. F. C. Wieder en R. Zuyderhoff.
Het boek zal worden gedrukt op Kunstdrukpapier en rijk worden geïllustreerd. De prijs zal bedragen f 5.— ingenaaid en f 6.50 in linnen stempelband.

GRATIS!

Zij die met of na 1 October 1931 als lid tot de Vereeniging toetreden (minimum contributie f 5.— 's jaars) ontvangen gratis het „Kolon. Weekblad” over het laatste kwartaal van dit jaar.

Surinaamsche Weldadigheidszegels 1931

In het bijzonder ten bate van het, ten gevolge van de crisis-omstandigheden, steun behoevende volkskind, zullen van 14 December 1931 tot 1 Juni 1932 in Suriname weldadigheidszegels worden uitgegeven, welke, gedurende dien termijn, in Nederland aan de postkantoren waar z.g. philatelisten-loketten gevestigd zijn, verkrijgbaar worden gesteld. De zegels, welke voor het gebruik gelijk gesteld worden met de gewone Surinaamsche frankerzegels, worden uitgegeven in 4 waarden:

Frankeerwaarde	Kleur	Verkooprij
1/2 cent	zwart	3 cent
2	rood	4
5	blauw	8
6	groen	10

Van de in Suriname verkochte zegels komt het prijsverschil en van de in Nederland verkochte zegels de geheele verkoopprijs ten bate van het te Paramaribo opgerichte steuncomité.

Het ontwerp is van André van der Vossen, grafisch kunstenaar te Overveen — die ook de Surinaamsche weldadigheidszegels van 1928 en 1929 en de Surinaamsche en Curaçaosche luchtpostzegels ontwierp — en stelt voor een Surinaamsche vrouw, met kind op den arm met de karakteristieke hoofd-

tooi en kleederdracht der kotto-missies. De uitvoering geschiedt in rotogravure door de firma Joh. Enschedé en Zonen te Haarlem. Het formaat is 25x30 m.m.

De ramp van de „Ooievaar”.

Een schok is Zondagmorgen door stad en land gegaan toen het bericht bekend werd van de ramp van het Nederland-Indië vliegtuig, te Bangkok. Vijf dooden vielen bij dit ongeluk, waarover de dagbladen reeds uitvoerige bijzonderheden hebben bericht, te betreuren. Als tweede piloot vond bij dit ongeluk den dood de oud militair vlieger-officier Jan van Onlangs. Men zal zich herinneren, — onze Vereeniging had er groote belangstelling voor — dat van Onlangs plan had destijds naar Indië te vliegen. J. van Onlangs, van 15 Augustus 1925 luitenant-vlieger te Soesterberg, trad 1 Mei 1929 bij de K.L.M. in dienst. Hij had vier reizen als tweede bestuurder naar Indië ondernomen. Eenige jaren geleden vestigde hij, zooals gezegd, de aandacht op zich door zijn plannen voor de onderneming van een vlucht naar West-Indië. Slechts het ontbreken van de benodigde gelden belette de uitvoering van het voornemen, dat vooral door generaal Snijders zeer werd gesteund.

Vragen die op antwoord wachten...

Het Nationaal Crisis Comité, waartoe H. K. H. Prinses Juliana het initiatief heeft genomen, heeft in de eerste weken van zijn bestaan op goede resultaten kunnen wijzen; deze nationale steunbeweging heeft de sympathie van ons volk. De vraag wordt gesteld of in verband met dit Comité ook Indië niet tot zijn recht moet komen. Er bestaat hier sedert eenigen tijd een Federatie van Indische Vereenigingen. Licht het niet op den weg van deze organisatie in deze richting iets te doen?

Er loopen geruchten dat de Nederlandsche afdeling op de Kol. Tentoonst. te Parijs de kosten niet heeft kunnen dekken. Men spreekt zelfs van een ernstig tekort. Zijn deze geruchten juist?

Overheidsvoorzorg in de oudheid en thans.

In het „Vaderland” zijn in de afgelopen maand enkele zeer lezenswaardige artikelen verschenen onder bovenstaanden titel van de hand van den voorzitter van onze vereeniging, den heer R. Zuyderhoff. Wij veroorloven ons een dezer artikelen, waarin onze lezers ongetwijfeld belang zullen stellen, hier te laten volgen.

Tijden van tegenspoed volgen op tijden van voorspoed, gelijk de eb op den vloed. Dit feit is niet slechts ouder dan de weg naar Rome, doch ook dan Rome zelf. Want reeds Jozef, de geliefde zoon van den aartsvader Jacob, verklaarde den droom van koning Farao van de zeven vette en zeven magere koeien en de zeven dikke en zeven dunne aren door de zeven jaren des hongers, welke in Egypteland zouden komen na de zeven jaren van grooten overvloed.

Bekend is dit, en ook dat Jozef hierop liet volgen: „Zoo zie nu Farao, naar eenen verstandigen en wijzen man, en zette hem over het land van Egypte; Farao doe zoo, en bestelle opzieners over het land, en neme het vijfde deel des lands van Egypte in de zeven jaren des overvloeds, en dat zij alle spijs van deze aankomende goede jaren verzamelen, en koren opleggen onder de hand tot spijs in de steden en het bewaren; zoo zal de spijs zijn tot voorraad voor het land, voor zeven jaren des hongers, die in Egypteland wezen zullen, opdat het land van honger niet verga.”

Bekend is ook, dat Jozef daarop door Farao als onderkoning over Egypte gesteld, aldus in de zeven jaren des overvloeds handelde, zoodat, toen de zeven jaren des hongers begonnen aan te komen, er honger was in alle de landen, maar brood in gansch Egypteland.

In oorzaak, wezen en voorkomen moge tusschen een crisistijd in de oudheid en een in den modernen tijd verschil bestaan, op eenige punten zelfs diepgaand onderscheid, dit doet niet te kort aan het feit, dat tijdvakken van voorspoed en tegenspoed de eeuwen door elkaar hebben afgewisseld en ook in

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”

Weimarstraat 63, Den Haag

Telefoon 332739

In de onmiddellijke nabijheid van de tramlijnen 3, 5 en 12

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste

eischen van hygiëne en comfort

Zwembaden • Kuipbaden • Stortbaden

Stoom- en heete Luchtbaden

Zeezout-, Dennen-, Koolzuur- e. a. Baden

— Waterbehandeling — 5167

Leden van „Oost en West”.

Het aangewezen adres voor te kwaliteit **Melk en Melkproducten** is de N.V. Melkinrichting „DE NIEUWE LANDBOUW” 5443
DEN HAAG: SCHEVENINGEN:
N.W. Buitensingel 50 Wassenaarschestr. 127
Telefoon 333855. Telefoon 550363.

J. M. MEERTENS

EFFECTEN EN ADMINISTRATIES
PASSAGE 82 — DEN HAAG
TELEFOON 115384, 5292

„Handelsschool voor de praktijk”

De overgang van school naar kantoor.

Eenjarige Dag- en Avondschool.

Stenografie . . . f 10.— per cursus van 3 maanden

Machineschrijven f 10.— per cursus van 3 maanden

Aanmelding van leerlingen dagelijks. 5237

Laan van Meerdervoort 650

TELEFOON 338202.

Fa. J. H. van Andel

Huishoudelijke Artikelen.

- Electrische Apparaten - 5432

Electro Vapour Radiatoren, G. E. Koelkasten

Willemsparkweg 30, Tel. 25882, A'dam Z.

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”.

5064

**Fa. BASTIAAN JANSEN
KLEERMAKERIJ**

DAMES- EN HEEREN SPORT- EN LIVREI-
KLEEDING EN UNIFORMEN NAAR MAAT

Reizigersbezoek op aanvraag door het geheele land

OLDEBARNEVELTSTRAAT 89, TELEF. 57557, ROTTERDAM

Van Oost naar West „Volkslux” is alles en... de rest”

Gij hebt in Indië veel te veel betaald en dat kunt ge ook hier weer doen. Gij kunt ook weinig betalen en een prul koopen, maar dat wilt gij zeker niet. Gij wilt iets

artistieks en toch ook een degelijk artikel

in Uw woning hebben en gij wilt daarvoor geen buitensporigen prijs betalen... Ziet dat is nu juist het principe van „Volkslux”. De naam zegt het reeds. Dit is

de zaak, die werkelijk degelijke luxe wil mogelijk maken voor gansch het Nederlandsche volk. — Gij brengt een mooie vaas mede, wij maken er voor U een mooie Lamp van, geheel gemonteerd, zonder beschadiging... f 1.75
Moderne perkamenten Wandlichten in vele soorten vanaf 90 cent. Prima Electra Strijkijzer, ook geschikt voor de Tropen compleet... f 2,95

„Volkslux”, Boekhorststr. 157, Den Haag
Eenige passen voor de brug 5300

SPAART...
VOOR
UW
KINDEREN
BIJ DE
NUTSSPAARBANK
TE 'S-GRAVENHAGE

5132

GEBR. BERVOETS
UITRUSTINGEN 5315
voor Heeren en Kinderen

MUZIEKLYCEUM

Dir. S. L. WERTHEIM

DAENDELSSTRAAT 27 — Telefoon 772515

Opleiding voor Amateurs en Vakleerlingen.

SCHOOLGELDEN:

voor elementair onderwijs VIER GULDEN per maand, in klassen van drie leerlingen. Eén uur instrumentaal en één uur kl. theorie per week.

Middenklas. VIJF GULDEN per maand, in klassen van drie leerlingen.

ZES GULDEN VIJFTIG CENT per maand, in klassen van twee leerlingen.

TWAALF GULDEN VIJFTIG CENT per maand voor één uur per week privaates en één uur theorie. 5636

Bewegingskunstklas voor kinderen f 3.50 per maand; voor volwassenen f 4.50 per maand.

Inschrijving dagelijks van 9.30 uur v.m. tot 8 uur n.m. Prospectus gratis op aanvraag, ook per Telefoon 772515.

P van den Brul

VEENESTRAAT 15 DEN HAAG
HEEREN- en JONGENSKLEEDING

Speciale afdeling voor KLEEDING NAAR MAAT
Stalen, modelboekjes en prijscourant op aanvraag. 5264

GEBR. VAN GEEST

DUINOORD'S

Groenten en Fruithandel

Telefoon 330994 5338

SWEELINCKSTRAAT 73, DEN HAAG

Thuisbezorging zonder prijsverhoging
Aanbevolen adres voor leden van „OOST EN WEST”

KAWEE'TJES

APELDOORN

G. HEBING 5192

Specialiteit in Binnen- en Buitenlandsch Fruit.
Visch en Groenten, Conserven annex Aardappelenhandel.
Mariastraat No. 25, APeldoORN. — Tel. 1234.

Algemeene binnen- en buitenlandsche
Boekhandel. — Leesportefeuilles.

DIXON'S BOEKHANDEL 5214

Hoofdstraat 170. APeldoORN.

Instituut „GROOTE”

Opleiding STENO-TYPIST(E)

ook voor de talen 5193

19 Soerensche weg, APeldoORN

CHAUFFEURSCHOOL KLAAS DEKKER

Luxe auto-verhuur m./z. chauffeur

Asselschestr. 168 — Loolaan 4 — Apeldoorn

5601

Steeds groote voorraad 2e handsch automobielen

UTRECHT

A. J. BALJET 5094

KLEERMAKERIJ „DE CITY”

Opgericht 31 Maart 1876 — UTRECHT

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”

ARNHEM

Maatschoenmakerij — Specialiteit in Rijn-Kaplaarzen

G. FLIPSE & ZONEN - ARNHEM

KONINGSTRAAT 10 TELEFOON 1483

Magazijn van prima Schoenwerk. 5203

Tevens Reparatie-Inrichting.

AMSTERDAM

Meubelen — Complete Meubilerings

Arnold Houtschilt N.V.

Singel 283 Amsterdam 5633

Familie Pension GEELHUIJSEN

STADHOUDERSKADE 131, AMSTERDAM. — Tel. 25668.

Ruime kamers op 1en stand, uitst. keuken, K. en w. str.

w. badk. Prijs v.a. f 4.— p. p. d. Fam. red. 5461

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”.

Hoeden - Mantels - Japonnen

L. AUÉ (v.h. Maison Henri) 5485

Keizersgracht 770 — AMSTERDAM — Tel. 46749

(Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”)

SPEEL PICK UP

Het nieuwe kaartspel dat bridgen en alles verdringt.
Spannend, gezellig en niet moeilijk te leeren.

Een origineel cadeautje. 5313

Doet mee aan onze kaartsprijsvraag, er is 50 pop door te verdienen. — General Vertegenw. der Pick Up

H. Zwaardekroonstraat 156, Den Haag.

Gewoon spel f 0.85. Luxe spel f 1.40, onder rembours.

DOET UW VOORDEEL

EN LAAT PER KILO WASSCHEN

STOOMWASSCHERIJ

N.V. GEBR. SMEELE

HAAGWEG 499-501 — LOOSDUINEN

TELEFOON No. 339214

VRAAGT TARIEVEN

5212

GEBR. VAN OOSTERHOUT - BREDA

GINNEKENSTRAAT 139 — BOSCHSTRAAT 10

TOLBRUGSTRAAT 12 — CERESSTRAAT 30

GINNEKENWEG 138 5291

KOLONIALE WAREN - COMESTIBLES - FIJNE

VLEESCHWAREN - WIJNEN - ZUIDVRUCHTEN

WALDORP=RADIO

De geheele wereld in Uw huiskamer!

Vraagt onze gemakkelijke betalings-conditiën.

5346

Paul Krugerlaan 239-241, Den Haag. = Tel. 333726.

DE N.V. BEGRAFENIS-ONDERNEMING

„SIMPLICITAS”

VAN W. JINNEMÉE & ZONEN TE 'S-GRAVENHAGE
IS ONMIDDELIJK IN HET BINNEN-EN
BUITENLAND TE ONTBIEDEN VOOR REGELING
VAN EEN TRANSPORT, BEGRAFENIS OF CREMATIE

KANTOREN: DENNEWEG 71-73

GARAGES, KISTENMAKERIJ EN DRUKKERIJ: HOOIKADE 43-57

TELEFOON: 111314 EN 112890

5460

N.V. v. Vuuren's Handel-Mij
BRANDSTOFFENHANDEL

Denneweg 67a

Telefoon

Den Haag

114427

5494

Wenscht ge te ontvangen le KWALITEIT
Brandstoffen, tegen BILLIJKEN prijs en
GEGARANDEERDE maat? Bel dan op 114427
Ook levering Anthraciet in papieren zakken

C. VAN KAMPEN

Behangerij — Stoffeerderij

Verhuizingen

5037

Badhuisweg - APELDOORN

HET NEDERLANDSCH BRIEFONDERWIJS
GRONINGEN

Ons nieuw prospectus bevat 217 cursussen op bijna elk gebied, vooral Moderne Talen, Steno, Boekhouden, Staatswetenschappen, Wiskunde, Staatsexamen A en B, Rechtswetenschappen enz. Opleiding Mercuriusdiploma, Akte L.O. en M.O. Speciale afdeling Technische Vakken, Reclame-techniek voor Etaleur enz.

5030

WINTERSPORT

Arrangementen inclusief trein- hotel- slaap-
wagens- en andere reserveeringen, maken wij

in alle landen

5211

AMERICAN EXPRESS REISBUREAU

AMSTERDAM

ROTTERDAM

Rokin 88-90

Coolsingel 111

de toekomst elkaar zullen blijven opvolgen. De menschheid moge invloed ten goede en ten kwade kunnen oefenen op omvang, duur en aard van een crisis, tot de uitbanning van tijdvakken van tegenspoed zal zij niet in staat zijn. En zelfs indien zij dat wel zou vermogen, dan nog zouden gezien het groot aantal staten in de wereld met vaak tegenstrijdige belangen, eeuwen moeten verlopen, alvorens een wereldorde geschapen zou zijn, welke doorlopenden voorspoed verzekerde. Daarom heeft het ongetwijfeld nut eens na te gaan, of en in hoever de regeeringen van de moderne staten en

hun zelfstandige onderdeelen op het voorbeeld van Jozef in de vette jaren reserves gemaakt hebben voor de komende magere jaren.

Het onderzoek leidt tot een teleurstellend resultaat. In de tijden van hooge conjunctuur heeft de overheid over het algemeen niet of te weinig aan schuld afgelost, erger nog, zij heeft in dien tijd zonder of zonder genoegzaam rekening te houden met komende jaren van inzinking haar uitgaven blijvend uitgezet. Indien het woord reserve niet iets positiefs uitdrukte, zou men kunnen zeggen, dat zij negatieve reserves gekweekt heeft, in stede van positieve.

Die fout komt nu eerst duidelijk aan het licht nu zich een crisis voordoet, welke zich bijkans over alle producten en over de geheele wereld uitstrekt. In stede van allerwegen zooveel mogelijk hulp te kunnen bieden, waar deze in het algemeen belang dringend noodig is, staat de overheid voor toenemende tekorten op den gewonen dienst. Tekorten, welke in het belang van haar crediet — dus in het algemeen belang — zooveel mogelijk gedekt dienen te worden, en alleen gedekt kunnen worden door bezuinigen en het opleggen van nieuwe lasten. Bezuinigen is voor particulieren vaak moeilijk, voor de overheid zeer moeilijk, doordat bijkans al haar uitgaven vastgelegd zijn in wettelijke bepalingen en overeenkomsten. Bovendien kunnen aanzienlijke bezuinigingen alleen verkregen worden door geheel of gedeeltelijk af te breken, wat met veel zorg was opgebouwd. Even bezwaarlijk is het andere middel om het tekort te dekken, t.w. het invoeren van nieuwe belastingen in een tijd, dat het draagvermogen sterk is verminderd van een groot deel van die laag der bevolking, waarop de overheid in de goede jaren het meest steunde.

Ziehier het beeld der moeilijkheden, welke zich niet alleen in Nederland, doch alom voordoen.

Het nalaten van het verlenen van hulp door de overheid, waar deze in het algemeen belang dringend gevorderd wordt, beteekent veelal verlies, schade, achteruitgang voor de gemeenschap; hetzelfde geldt voor vele bezuinigingen, waartoe de overheid door den nood gedwongen wordt en eveneens voor de nieuwe lasten, welke opgelegd worden aan personen in een tijd, dat zij zelf in groote moeilijkheden verkeren. Verlies, schade en achteruitgang, niet alleen in stoffelijken, doch eveneens in geestelijken en zedelijken zin.

In de verschillende staten zal gedurende dezen crisistijd niet volgens dezelfde voorschriften gehandeld worden; toestanden en inzichten verschillen te zeer. Verschillend in grootte en wezen zal dan ook de schade zijn, welke tenslotte elk hunner te boeken heeft.

En dan? Zal het spel dan weer opnieuw beginnen? Zal geen leering getrokken worden uit het zuur van het verleden? De kans op een onbevredigend antwoord is niet denkbeeldig, indien men bijv. bedenkt, hoe vaak op een plaats, door een uitbarsting van een vuurspuwend berg verwoest, de overlevenden zich weer vestigden, en hoe vaak het onheil, door een krijg veroorzaakt, een nieuwen oorlog niet kon verhinderen. Dit neemt intusschen niet weg, dat het goed is het volle licht op het moderne financieele beleid van de overheid te doen schijnen.

Gelukkig zijn er nog vele menschen, die hun eigen financiën goed beheeren, door van gezonde, degelijke beginselen uit te gaan, menschen die de tering naar de nering zetten, die een appeltje voor den dorst bewaren, die niet leenen en niet op credit of afbetaling koopen en van die beginselen niet afwijken, dan bij uiterste noodzakelijkheid.

Er is een zoodanig groot verschil in positie tusschen een particulier persoon en de overheid, dat er ook noodwendig groot verschil in financieel beleid tusschen beiden moet bestaan. Op één punt zal echter beider beleid moeten overeenstemmen, nl. op dat van voorzichtigheid. Onvoorzichtig nu financieert bijv. zoowel een particulier als de overheid, die zijn gewone jaarlijksche uitgaven te veel instelt naar zijn inkomen in de jaren des overvloeds, in plaats van een belangrijk deel van het surplus voor kapitaaldoeleinden te bezigen; of hij die groote geldsommen op langen termijn opneemt voor zaken, die, hoe nuttig zij ook mogen wezen, financieel improductief zijn.

Weldadigheidspostzegels voor Ned. Indië.

Evenals het vorige jaar zullen van af 1 December a.s. gedurende één maand, derhalve tot en met 31 December d. a. v. in Nederlandsch-Indië worden uitgegeven en ook hier te lande gedurende denzelfden termijn aan de philatelistenloketten verkrijgbaar worden gesteld:

WELDADIGHEIDSPOSTZEGELS,

waarvan de extra-opbrengst dit jaar ten bate komt van de Vereeniging „Witte-Kruis-Kolonie” bij Salatiga, alwaar bijna 800 arme Inlanders worden verzorgd en werk vinden; blinden, kreupelen, zwakzinnigen, moederlooze zuigelingen, wezen, weduwen en ouden van dagen worden opgenomen.

De zegels zijn naar in Indië vervaardigde ontwerpen in plaatdruk uitgevoerd door de firma Joh. Enschedé & Zonen te Haarlem in het formaat ± 33 × 21 m.m.

Zij zullen verschijnen in 4 typen, te weten:

frankeerwaarde:	verkoopprijs:	kleur:
2 cent	3 cent	bruin
5 "	7½ "	groen
12½ "	15 "	karmijnrood
15 "	20 "	blauw

De weldadigheidspostzegels worden voor het gebruik gelijkgesteld met gewone Indische frankeerzegels en zijn geldig tot en met September 1932.

Van harte wekken wij onze lezers op deze postzegels te koopen. Men offert zoo weinig en men dient er een goed doel mede.

Van Week tot Week.

Van Maandag 30 November tot Zondag 6 December.

In antwoord op een ter audiëntie gedaan verzoek van de Associatie van Academics om instelling van een georganiseerd overleg bij te treffen blijvende maatregelen als de vaststelling van de nieuwe bezoldigingsregeling, heeft de G. G. geantwoord dat de crisis in de eerste plaats tijdelijke maatregelen eischt. Een nieuwe regeling van salarissen en pensioenen is zelfs in normale tijden wenschelijk. Z. E. is wel bereid tot overleg, maar kan den vorm nog niet zeggen, daar de plannen nog in beginstadium verkeerden.

Het overleg tusschen de ambtenaren-organisaties en de begrotingscommissie heeft een gunstig verloop. Reeds zijn gehoord de academics, confessionele onderwijzers, leeraren, werktuigkundigen en inheemsche bestuursambtenaren, terwijl voortdurend aanvragen om overleg binnenkomen. Het isolement van V. V. L. voltrekt zich wel snel nu er weder gezag in Buitenzorg zetelt.

Officieel wordt gemeld, dat bij gouvernementsbesluit per 1 Januari 1932 een korting wordt ingevoerd van 10 % op de salarissen boven f 50 p. m., terwijl beneden de f 50 tot f 20 een aflopende kortingsschaal wordt toegepast.

J. A. MONOD DE FROIDEVILLE
BELASTINGADVISEUR
WIJNSTRAAT 91 - ROTTERDAM
TELEFOON 54780 5615
VOORLICHTING EN BIJSTAND IN ALLE
— FISCALE AANGELEGENHEDEN —

De Volksraad aanvaardde het wetsontwerp tot goedkeuring van de Conventie van Genève nopens den gedwongen arbeid in den voorgestelden vorm. Alle op politiek winstbejag ingestelde amendementen, o.a. inzake onmiddellijke afschaffing van den gedwongen arbeid, zijn met groote meerderheid verworpen.

Het Volksraadslid Kan heeft aan de Regeering gevraagd of er voldoende Engelsche ponden zijn aangekocht voor algeheele aflossing der beide Ned.-Indische leeningen. Indien niet, tot welk bedrag is er dan aangekocht; tegen welke koers, op welke termijn en op welke voorwaarden? Welke overwegingen leidde de Ned.-Indische Regeering tot die handeling met speculatief karakter?

Naar verluidt, zullen pensioenrijpe 45-jarigen niet langer de gebruikelijke 5 jaren mogen doordienen ter bereiking van het maximumpensioen.

Het Volksraadslid mr. Hamer (V. C.) heeft aan de Regeering gevraagd of het juist is, dat het Gouvernement op 22 Juli j.l. een overeenkomst sloot met een hoogleeraar, waarbij diens bezoldiging en diens verlofractement onaantastbaar werden verklaard voor eventuele salarisvermindering, terwijl genoemde hoogleeraar „toch reeds in voordeel verkeerde bij andere professoren“.

Het departement van onderwijs heeft besloten alle met verlof in Europa vertoevende leerkrachten, wier verlof eerder dan Juni 1932 zou eindigen, tot genoemd tijdstip op non-activiteit te stellen, zoodat dezen voor den aanvang van den nieuwen cursus in Indië in actieven dienst kunnen hersteld worden in verband met de aangekondigde pensionneering met het einde van den loopenden cursus van alle leerkrachten die 50 jaren oud zijn en ten minste 25 dienstjaren hebben. De ambtenaren bij het onderwijs, die in Europa vertoeven, en onder deze termen vallen, kunnen geen verlenging van verlof krijgen, noch op non-activiteit gesteld worden. Zij moeten in Nederland hun pensioen aanvragen, doch kunnen desgewenscht op 's lands kosten naar Indië terugkeeren.

Het bezoldigingskantoor te Buitenzorg is ondergebracht bij het departement van financiën en zal staan onder den thesaurier-generaal.

Besloten is tot opstelling van een ambtenarenstatistiek door momenttelling op 1 Maart 1932.

Het nieuw-benoemde lid van den Volksraad, mr. H. Kolkman, voorzitter van de Avros, zal, naar het

Bat. Nbl. verneemt, vermoedelijk slechts lid blijven totdat mr. G. H. C. Hart, voorzitter van het Alg. Landbouw Syndicaat, in Indië zal zijn teruggekeerd; deze zal dan waarschijnlijk de vertegenwoordiging van het agrarisch element in den Volksraad op zich nemen.

Tot consul-generaal van Duitschland te Batavia is benoemd de heer S. Karlowa, die 8 Januari verwacht wordt.

Aan de Regeering is een voorstel toegezonden tot methodische en wetenschappelijke regeling van den tijd in den Indischen archipel. Als basis der voorstellen is de Greenwichtijd genomen.

Dank zij de groote vischvangst kan het onderzoek inzake de zeevisserij zich thans praktisch zelf bedruipen. In verschillende werkplaatsen worden inheemsche prauwen op stapel gezet en voorzien van motoren. Het afvisschen van nieuwe gebieden leverde goede resultaten op.

De J.-C.-J.lijn verwacht een slapperen lentetijd dan gewoonlijk het geval is, waardoor het waarschijnlijk is dat de maatschappij twee schepen zal opleggen. De K. P. M. verscheept regelmatig kolen, afkomstig uit Borneo naar Canton en Hongkong, terwijl thans een firma te Hongkong ook een proefzending van Palembang-kolen verzocht. Hierin ligt eenig perspectief voor den Ned.-Indischen kolenhandel.

De scheepvaart naar Japan en China wordt feitelijk niet aangetast door den boycot, doch daalt toch belangrijk.

Het blijkt inderdaad dat Chadbourne de plenaire zitting van den Int. Suikerraad, den 14den dezer te Parijs zal bijwonen, en daarin o.a. een grootere restrictie voor 1932 zal voorstellen, dan waarin zijn plan voorziet.

Naar verluidt, zou te Londen een kleine Nederlandsche commissie van rubberproducenten aangekomen zijn, die met de vertegenwoordigers der Engelsche rubberproducenten en met het Engelsche ministerie van koloniën besprekingen voert. Tot de Nederlandsche commissie zou ook een vertegenwoordiger der Nederlandsche regeering behooren. Tot durverre heeten vooral twee vraagstukken ter bespreking gekomen te zijn:

Ten eerste de oude kwestie van een samenwerking op het gebied van een beperking van de productie of van den uitvoer. Het tweede vraagstuk zou verband houden met de voordeelen, die voor de Engelsche rubberproducenten uit de opschorting van den gouden standaard, resp. de depreciatie van het pond sterling zijn voortgesproten.

Omtrent de bedreiging van de Indische markt met een overstroming van Russische importartikelen, waaronder textielgoederen en olie, heeft een nader onderzoek uitgewezen, dat deze véél ernstiger is dan eerst wel vermoed kon worden. Nu dit eenmaal is komen vast te staan, kunnen wij erop vertrouwen dat de Regeering naar omstandigheden de noodige maatregelen zal treffen.

Berichtgeving hoofdzakelijk ontleend aan Aneta en de N. R. Ct.

WAAROM??

gaat U Uw welverdiend verlof doorbrengen in **ongezellige, onvrije en meestal dure** gemeubileerde woningen, terwijl wij U **compleet naar Uw eigen smaak en billijk** installeeren en bij Uw vertrek binnen 12 maanden Uw meubilair weer voor **tweederden** ($\frac{2}{3}$) van den koopprijs terug nemen. 5622

Verkoophuis

101 GROOT HERTOGINNELAAN 101 - DEN HAAG

F. J. POT, Dir

Kerstreizen

3 dagen Duitschland f 32.50
 Parijs, Berlijn, enz. enz. enz.

Vraagt programma
AUTO-REISBUREAU

Fahrenheitstraat 710 — Den Haag

Telefoon 333713 5243

KENNISGEVING

Het Café-Restaurant

„T GOUDEN HOOFD“

GROENMARKT — DEN HAAG

is vanaf 1 OCTOBER j.l. onder nieuwe Directie van
 A. WESTERGAARD (v.h. Restaurateur R'sche Lloyd)

HEINEKEN'S BIEREN 5270

N.V. Drogisterij
De „Salamander“
„De Haagsche Drogist“
 Winkels door geheel Den Haag,
 Rijswijk en Voorburg. 5050
 Telefonische bestellingen onder no. 110454.

H.H. VERLOFGANGERS, Uw adres voor Kruideniers- en Koloniale Waren, tevens alle Indische ingrediënten, is **H. VERSCHUUR, Weimarstraat 176 hoek Beeklaan, Tel. 330804**. Wij leveren op maandrekening of contant naar verkiezing met 5 pCt. vaste korting. Grootere kwantums extra korting. Lijst van aanbevelingen van vele Indische familie's ter inzage. — Speciaal Poeder Koffie per pond f 1.20. Monsters gratis op aanvraag. 5252

De dikke Suikeroom.

(Nadruk verboden).

Er was vroeger nooit oneenigheid geweest tusschen broer en zuster, maar nu, nu oom terug was gekomen, nu was er haat en nijd, ruzie en nog eens-ruzie, 't was zoo goed als 'n brouille geworden.

En oom Jan was de schuld!

Oom Jan was veel ouder dan zijn overleden broer en de kinderen wisten feitelijk niet veel meer van hem af, dan het vage verhaal van hun ouders, dat een oudere broer van papa jaren geleden naar „den Oost“ was gegaan, hij had 'n tijdlang voor bacterioloog gestudeerd, maar op 'n goeden dag had hij de studie er aan gegeven, en 'n betrekking aangenomen in Indië, die goed betaald werd. Het rechte wisten ze er niet van, maar het was iets op 'n suikertabak. Hij moest door 'n glaasje kijken, of de suiker, die aan 't koken was in 'n grooten ketel, al „gaar“ was of zoo iets en dan monsters van die suiker onderzoeken. Hij schreef, toen hun ouders nog leefden, met Nieuwjaar en op de verjaardagen, later zond hij alleen op Nieuwjaar een briefje, ten slotte alleen 'n telegram „slamat tahoen bahroe“, wat zooveel beteekende als alle heil en zegen in 't nieuwe jaar. En bij den dood van hun beide ouders, hadden ze ook weer 'n briefje van hem gehad.

Daarna niets meer!

Ze wisten alleen, dat ze nog 'n oom bezaten, ergens op Java, die „in de suiker“ was, meer niet.

Toen kwam er een telegram uit Genua, dat hij terugkwam en nu was hij ten slotte terug en wilde zich in Den Haag vestigen.

Broer en zuster, die beiden getrouwd waren, hadden te zamen overlegd, wie hem af zou halen en daar de

anderen moeilijk weg konden, had zuster Sophie het suikeroompje te Amsterdam afgehaald.

Het bleek 'n door de zon bruinrood gestoofde, gezellige dikke baas, met 'n zuiver eirond kaal denkstel, gegarneerd met 'n bescheiden atolvormig wit kransje tamme haarsiersels, de wilde waren blijkbaar alle naar betere gewesten.

Oom vond dat het nichtje er patent uitzag, demonstreerde dat door haar met groote hartelijkheid te begroeten en gunde zich allen tijd om haar een viertal met zorg gedeponeerde zoenen te administreren, vroeg toen: „hoe heet je ook weer? Sophie geloof ik?“ „Ja, oom, Sophie, net als mama“.

„Juist, kindje, Sophie, net als je lieve moeder“, zei hij, en gaf haar nog 'n hartelijken zoen.

Hij zorgde voor zijn bagage, zond die door naar Den Haag en ging met nicht déjeuneeren bij van Laer, was 'n genoegelijk en gezellig gastheer.

En Sophie kwam thuis bij haar man en vertelde opgewonden van den alleraardigsten suikeroom. Dat was op 'n Vrijdag en Zaterdag maakte hij 'n visite bij broer Jan en zijn vrouw en bleef tot 'n uur of vijf theedrinken. Bij Sophie passeerde hij den avond bleef nog wat naboomen tot 'n uur of elf.

Men was 't er over eens, dat de oom, die zoo zelden schreef, een gezellige prater was en de twee families accepteerden dan ook met genoegen zijn uitnodiging om ter nadere kennismaking Zondag bij hem te komen dineeren in Louis Seize.

Het was 'n puik gesoigneerd speciaal door hem bijgewerkt en aangedikt menu. Oom bleek 'n goed gastheer, bestelde demisee, speciaal voor Sophie, die niet van dry hield. Bij de partijen kwam 'n mandje met 'n flesch Romanée, die prima was en aan 't dessert vertelde de oude heer, zonder zich van 't gesprek meester te maken, allerlei genoegelijk opgedichte Indische

verhalen. Men besloot nog ergens anders heen te gaan na de koffie. Oom liet een auto komen en men reed naar de Vieux Doelen, waar men op een der bovenzalen ging drinken.

„Maar oom Jan, 't is immers à deux pas, waarom zouden we er niet even heen wandelen? proponeerde Sophie.“

„Och jullie, hier in Holland, met jullie malle zuinigheid!“ had hij geantwoord en de chauffeur groette buitengewoon diep voor de blijkbaar dikke fooi.

De vier jonge menschen keken elkaar eens lachend aan, dachten er het hunne van, maar lieten hem z'n gang gaan; die Indische suikerheeren ook, niet waar?

En onder dat theeuurtje nam oom Jan de bloedverwanten nog meer voor zich in. Hij haalde uit zijn binnenzak 'n viertal pakjes, die hij als souvenirs had meegenomen en nu uitdeelde. Voor neef Jan, die naar hem genoemd was, 'n mooi ingelegde Javaansche kris, om als vouwbeen te gebruiken en voor diens vrouw een amber-balletje in goud gevat. Voor den man van Sophie een Chineesche zilveren sigarettenkoker, waarop 'n mooi gedreven draak prijkte en voor Sophie 'n snoertje Ceylonsche opalen in goud gevat, met 'n bootje, waar in 'n zeer mooie groote blauwe saphier het milieu vormde.

Maar niet zoozeer door die geschenken, wekte hij hun aller sympathie op.

Hij begon over zichzelf te vertellen, wat hij tot nog toe had nagelaten, van zijn ups en downs in z'n Indische carrière, van moeilijke dagen bij 'n Chineeschen suikertabakfabriekseigenaar, van vernederende bejegeningen, intriges, broodnijd, 'n gedwongen ontslag en ten slotte van zijn laatste jaren, toen hij aan 't mes-ten van het spaarvarkentje bezig was, besloot hij lachend.

Maar door alles heen sprak steeds een sterk verlan-

Gediplomeerd VOETSPECIALIST F. J. M. RUTTEN

SCHOOLMEESTERSTRAAT 40, DEN HAAG. Tel 118375.
Attesten van verschillende „Oost- en West“-leden ter
inzage. 5274 Overal te ontbieden.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt

Een zeldzaam fraaie uitvoering.

Van Hindoe-dans en -muziek.

Verleden week heeft, eerst in Amsterdam en daarna in het „Gebouw van Kunsten en Wetenschappen“ te 's-Gravenhage, een zeldzaam fraaie uitvoering plaats gehad van een gezelschap Hindoesche musici en dansers uit Britsch-Indië, dat sedert eenigen tijd in Parijs optreedt en ook daar zeer veel opgang maakt. Het is een verblijdend teeken des tijds, dat belangstelling voor deze Oostersche kunsten onder Europeanen wakker begint te worden en dat dergelijke Hindoesche kunstenaars naar onze koude streken willen trekken om ons hun even warme als fijne kunstprestaties te toonen. Uit dit zaad moet op den duur het zoo noodig, wederzijds begrijpen en waardeeren groeien. Jammer, dat de groote zaal in de Residentie niet beter gevuld was, want de afwezigen hebben iets zeer bijzonders gemist.

Zooals H. A. P(olak) het in „Het Vaderland“ zoo juist uitdrukte:

„Als een wonderlijke, sprookjesachtige droom is deze avond over ons gekomen en nu wij ontwaakt zijn en weer in de nuchtere werkelijkheid staan, is het o zoo moeilijk er van te verhalen. Reeds met de eerste tonen van *sarode*, *sitar* en *tabla-banya* werden wij verplaatst naar een verre wereld van eeuwenoude wijding en schoonheid, waar kleur, klank en gebaar met de diepste toewijding tot één schoon geheel worden verenigd.“

Naar wij vernamen, is de bekwame danser *Shan-Kar*, de hoofdpersoon van het gezelschap, reeds eerder ook in Europa opgetreden, doch toen alleen en met een veel eenvoudiger muziek-begeleiding. Langzamerhand is hij er in geslaagd een uitnemend Hindoe-orkest samen te stellen, dat onder directie staat van den ervaren musicus *Timir Baran Bhattacharyya*, met medewerking van den jeugdigen *Vishnu Dass Shirali* en een tiental andere bespelers der 56 verschillende instrumenten. Om beurten worden deze in onderscheiden combinaties, al naar gelang het karakter der uit te voeren muziek, ten gehoor gebracht, niet alleen ter begeleiding der dansen, maar ook om de pauzen tusschen de elkaar opvolgende dansen aan te vullen, waardoor de Westersche toehoorders gelegenheid krijgen meer en meer met deze, voor hen eerst zoo vreemde, muziek vertrouwd te geraken. In tegenstelling met de Javaansche en Balineesche *gamelan*, bestaat dit Hindoe-orkest niet voornamelijk uit bekkens, doch hoofdzakelijk uit strijkinstrumenten en fluiten, waarbij door verschillende soorten van trommels het ritme wordt geaccentueerd.

gen om weer in Holland terug te zijn, te midden van familie en oude kennissen zijn laatste levensjaren te slijten. In Indië had hij nooit 't gevoel van een eigen haard gehad.

„Ach“, zei hij, „jullie kunnen dat niet zoo begrijpen, maar zoo'n jonggezellenbestaan is ten slotte in de tropen zulk een intriest gepleisterd graf.“

„Menigen avond zit je alleen te dutten bij je lectuur en je kranten en je toddy, en als je gast weer weg is of je komt zelf van een bezoek terug, dan kan het je soms zoo aanvliegen.“

Sophie knikte. Keek hem vriendelijk aan.

„En als je dan, zooals ik, 32 jaar heb gewerkt, dan verlang je naar huiselijkheid, naar 'n intérieur, wat je, als je naar de 70 loopt toch niet meer kunt krijgen, hoewel je er zoo'n stil verlangen naar blijft houden.“

„En hebt u nooit eens trouwplannen gehad?“ vroeg neef Jan.

„Jawel jongen, jawel, maar dat is zoo'n waag en toen ik nu een jaar of vijf geleden die hartkwaalgeschiedenis voor 't eerst kreeg, was er heelemaal geen denken meer aan, dan is 't om zoo te zeggen afge-loopen.“

„Hebt u er nog wel eens last van?“ vroeg Sophie.

„Zoo nu en dan krijg ik wel eens 'n waarschuwing, maar ik zal misschien nog wel een jaar of twee kunnen leven, ziedaar de balans...“

„Kom, kom oompje, niet zoo somber, u ziet er nog best uit“, zei Sophie.

„Alles schijn, kinderen, alles schijn, ik zal denk ik 'n juffrouw van gezelschap, tevens huishoudster moeten nemen, 'n verpleegster is niet noodig.“

„Maar zoo'n gezelschapsjuffrouw, dat zal m'n lot wel zijn, als ze maar geen verliefde aspiraties heeft“, besloot hij met 'n zucht, „daar kan ik niet tegen.“

Dien avond werd er niet meer over de inrichting van

In het Voorwoord van het programma van dien avond vinden wij o.m. vermeld:

„De klassieke Hindoesche muziek heeft nooit, zooals de Westersche afgewerkte en onveranderlijke composities. De ontelbare „ragas“ (zangen), o.a. zijn slechts wijzen, thema's, die de essentie van elk uur van den dag, van elk seizoen, van elke zielstoestand weergeven. Zij hebben hun eigen toonaarden en kleur, zij geven bepaalde gedichten weer, bepaalde onderwerpen van legenden en worden in de schilderkunst als symbolische levende wezens afgebeeld. De musicus, die een „rag“ (zang) speelt, doordringt zich van het daaraan eigene sentiment, borduurt daarop voort, varieert dit naar gelang van zijn inspiratie, zonder evenwel af te wijken van het karakter en de grondtoon van zijn thema. Ondanks de zeer strenge compositiewetten wordt zeer veel overgelaten aan de persoonlijke vinding. In het samenspel speelt één van de instrumenten de melodie en de overige begeleiden deze met contrapuntische bewegingen, die tot een zeer rijke en knappe polyrytmie leiden. Deze trommels, die hun eigen doffe klankenreeksen hebben, onderstrepen de melodie, volgen haar van nabij, verwijderen zich er weer van, contrapunteeren haar, vangen haar plotseling om bij elke „sôm“ (climax en bijna onmerkbaar rustpunt vóór de herhaling) weer met haar in te stemmen.“

Voor de meeste Westersche ooren heeft deze muziek, hoewel dikwijls even melancholiek als de *gamelan*, een lieflijker klank en spreekt zij ons daarvoor meer aan.

Ook bij zijne dansen heeft *Shan-Kar* zich gewaardeerde aanvulling weten te verwerven door de medewerking van twee zeer bevallige danseressen: *Sinkie* en *Kanak Lata*. Eerstgenoemde treedt op voortreffelijke wijze met hem in dubbeldansen op, doch voert ook zelfstandig dansen uit, soms allerlieftst bijgestaan door laatstgenoemde, hoewel deze jonger, en minder geoefend is. Tot aanvulling van het geheel, worden de grovere, o.a. komisch- en gevechtsdansen, door een vierde persoon, den heer *Debendra* uitgevoerd. Deze laatste gelijken in menig opzicht op de Javaansche *wireng* (gevechtsdansen), terwijl de vrouwelijke volks- en feestdansen aan die der Balineesche herinneren. Zij zullen dan ook wel op denzelfden stoel wortelen. Het programma was goed samengesteld, met een zekere climax in de verschillende nummers vóór en na de pauze, welke haar hoogtepunt vond in de eind-uitvoering van *Tam-dava Nrittya*, een oud-Indisch drama, door de vier dansers op uitnemende wijze ten tooneele gebracht. De dans-criticus van „Het Vaderland“ noemde het:

„Een geheel van muziek, zang, dans en kleur, dat de volle dramatische schoonheid van de vereeniging der kunsten in het drama duidelijker verkondigde, dan welk betoog ook. Hier opende zich de volle Oostersche sprookjeswereld, in de mystiek van de eeuwenoude legenden tot een wonder...“

Wie weet of deze kunstenaars niet nog eens naar ons land terugkomen? Dan zullen zij zeker volle zalen trekken, want allen, die nu van hun reine kunst genoten hebben en hen met warmte toejuich-

oom's levensprogramma gepraat. Hij bleef bij Paulez logeeren, maar toen de jonge echtparen ieder voor zich naar hunne woningen waren vertrokken, werd er in twee slaapkamers nog eens over oom Jan en zijn toekomst nageboemd.

En 't was wél merkwaardig, dat reeds den volgenden dag van neef Jan en zijn vrouw een brief uitging aan oom Jan, waarin ze hem voorsloegen voorloopig bij hen en pension te komen en dat Sophie hem dien-zelfden dag 'n bezoek bracht en hem het voorstel deed bij hen te komen inwonen.

Maar oom zei: „Lieve kind, wat heb je nu aan zoo'n ouwen sok die je misschien over een maand of wat weer moet gaan uitluiden en begraven?“

„Niet zoo praten“, zei Sophie, „ik heb het met mijn man allemaal besproken, u kunt de logeer- en de balkonkamer krijgen en als u wilt boven onthijten en desnoods ook lunchen, hoewel het gezelliger zal zijn als u dat met ons doet, en we eten dan weer samen. Verder is u vrij, absoluut vrij.“

„En hoe zouden we dan het geldelijke regelen?“ vroeg de oude heer.

„O, dat loopt wel los, dat schikt zich wel“, was 't antwoord.

Oom antwoordde, dat hij er nog eerst eens over moest nadenken, en drie dagen lang hoorde noch leef Jan, noch niet Sophie iets van hem.

Toen Sophie er weer heen en toen werd de zaak beklonken en oom Jan werd zeer naar zijn genoegen geïnstalleerd. Z'n Indische wandversieringen kregen 'n plaats evenals zijn photo's en wapens en op zijn nachttafeltje werd 'n drankje met 'n glas geplaatst. Zoo was hij het gewoon en zoo voelde hij zich „senang“, zooals hij zeide.

Toen de eerste maand om was, wilde oom Jan met alle geweld over 'n verrekening van kosten praten,

5541

De Indische Fijnproever

kan alleen smakelijk vinden de origineele

OBLIES, (Kwee Semprong)

welke verkrijgbaar zijn in blikjes van 25 stuks à f 0.60 per blikje, van 5187

G. J. GERRITSEN

VALKENBOSCHLAAN 352, DEN HAAG — Tel. 332807

Leden van „Oost en West“

Het aangewezen adres voor Uw

MEUBILEERINGEN

is **H. MEULDIJK**

Den Haag, Apeldoornschelaan 24—34

Telefoon 391872 5330

Alles prima eigen stoffeerwerk met garantie

Steeds de grootste sortering voorradig

Dansinstituut v.d. Zanden

SCHIEDAMSCHESINGEL 103 B—105 B — ROTTERDAM

TELEFOON 51565 5591

Een der goede adressen voor Indische verlofgangers.

GRENDDEL'S

BOUW- EN WONINGBUREAU

Bilderdijklaan 37, Rijswijk Z.-H.

Telef. 118897

Gedipl. Beëed. Makelaar 5044

HET WONINGBUREAU VOOR RIJSWIJK EN OMSTREKEN

maar daar de jongelui het niet bepaald nodig hadden, drongen zij er niet op aan en de kwestie werd niet verder aangeroerd.

Toen er drie maanden om waren, kwam de zaak weer op het tapijt, 'n paying guest was toch al meer vertoond, zei oom Jan lachend. Maar aangezien neef Jan het blijkbaar heel kwalijk genomen had, dat om zijn aanbod had afgeslagen en bij Sophie was ingetreden, was er een zeer koele verhouding tusschen broer en zuster ontstaan.

„Sophie heeft zich van onzen rijken suikeroom geaccapareerd“ zei Jan smalend en als hij komt te vallen, wat met zoo'n hartkwaal elken dag gebeuren kon, dan waren Sophie en haar man natuurlijk degenen, die het eerst in aanmerking kwamen om zijn Indische fortuin te erven.

Toen oom dan ook verteld had, dat hij Jan en zijn vrouw toch ook zulke lieve goede menschen vond en zij hem nog eens hadden gezegd, dat hij bij hen ook had kunnen logeeren, al was het nog 100 jaar geweest, toen waren Sophie en haar man niet meer te bewegen om iets van oom Jan te accepteren.

Nu en dan werd het drankje vernieuwd, soms bleef oom 'n dag boven, had zich dan naar hij zeide erg onlekker gevoeld, maar het oude Indische hart hield zich overigens puik.

Oom stierf eerst elf jaar later en toen de Amsterdamsche kassier diens rekening bloot legde, bleek dat oom, die aan longontsteking was overleden en volgens den dokter een buitengewoon gezond hart bezat, precies op tijd was heengegaan, want er was nog net een klein credit van f 754, terwijl er nog voor ongeveer f 600 rekeningen te betalen waren. Hij had het handig ingepikt zei neef Jan en Sophie en haar man konden het niet tegenspreken.

PIM PERNEL.

VAN MARLE EN BIGNELL
 Lange Voorhout 58 's-GRAVENHAGE
 —
KUNSTVEILINGEN
MEUBELVEILINGEN
TAPIJTVEILINGEN
 —
 Op aanvraag wordt Catalogus toegezonden

5551

ten, zullen dan zeker hunne vrienden en kennissen opwekken de uitvoering te gaan bijwonen.

Een Hollandhuis in Weenen.

Naar de dagbladen vermeldde, wordt binnenkort door de in 1924 opgerichte Vereeniging Oesterreich-Holland te Weenen een „Holland-huis” opgericht. Vaak hoort men verwijten, dat de Weensche vereeniging veel te weinig op den voorgrond treedt. Vice-kanselier dr. *Johann Schober* en oud-minister van Onderwijs dr. *Heinrich von Srbik*, die hoogleraar aan de Weensche universiteit is, hebben lezingen voor haar gehouden. De eerste over: Nederland en den Vrede, de tweede over de talloze, eeuwenoude, culturele en politieke betrekkingen tusschen de beide landen en volkeren.

Maar de vereeniging doet véél meer, al verneemt het groote publiek daar ooit iets van. Dr. *Harold E. Braum*, een van de oprichters van Oesterreich-Holland, van het begin af algemeen secretaris, is ook secretaris van de *Kammer für Handel, Gewerbe und Industrie* en krijgt voortdurend bezoek van lieden, die inlichtingen omtrent ons land willen inwinnen. Hij heeft steeds een uitgebreide correspondentie op dit gebied te beantwoorden.

Zijn plan is, te Weenen een Hollandhuis op te richten, dat een ieder kan bezoeken, die een en ander omtrent ons land wil weten. De directeur van de Oostenrijksche Nationale Bibliotheek (de gewezen Hofbibliotheek) *prof. dr. J. Bick*, heeft hem reeds eenigen tijd geleden beloofd twee vertrekken voor dit doel vrij te maken.

Naar wij hopen, zal er dan ook een plaatsje ingeruimd worden voor Nederlandsch-Indië en zijn mooie volkskunst.

Reeds dikwijls is er sprake geweest van een tentoonstelling door Boeatan van Indonesische kunstnijverheid te Weenen, doch de daaraan verbonden kosten waren telkens een onoverkomelijk struikelblok. Wellicht zal ook dit door dat Hollandhuis uit den weg geruimd kunnen worden? Zou een expositie o.a. met Indische handweefsels aan de wanden, bij de a.s. opening van het „Huis” niet juist van pas zijn?

Er zijn in Weenen vele belangstellenden, er bestaat zelfs een Nederlandsche school, d.w.z. er worden regelmatige bijeenkomsten van kinderen en volwassenen gehouden, die in ons land zijn geweest en onze taal niet gaarne zouden vergeten. In deze bijeenkomsten worden lessen in het Nederlandsch gegeven en lezingen over ons land gehouden. De school staat onder leiding van *Margarete Neidl*, die over een paar honderd Nederlandsche boeken voor kinderen en voor de rijpere jeugd beschikt, welke eveneens een plaatsje in het Hollandhuis zouden krijgen.

Dezelfde ijverige *fräulein Neidl* heeft hier in Den Haag reeds vroeger plannen besproken voor bedoelde tentoonstelling, waarin zij veel goeds zag. Moge haar wensch, welke ook die van Boeatan is, thans spoedig vervuld kunnen worden.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschr.

I. Uit de Europeesche Pers. Eenheid.

De uitslag der Engelsche verkiezingen leent zich — n. h. i. van het *Soer. Hbl.* (31/10, 2de bl. Z.) — tot beoordeeling uit meer dan één gezichtshoek. Hoe het oordeel is, ieder zal moeten erkennen dat de uitspraak der kiezers eene bewonderenswaardige demonstratie is van nationale eenheid. Wij, Hollanders, kunnen daaruit iets leeren. Wij plegen onze partijschappen te handhaven, ons onderling politiek gekrakeel voort te zetten tot de vijand reeds in de poorten is. Onze historie bevat menige bladzijde der schande, gevolg van scherpe politieke verdeeldheid, en het ziet er niet naar uit alsof wij in den loop der tijden veel geleerd hebben. Integendeel, men ontkomt niet aan den indruk dat de geschillen voortdurend verscherpen. *Het openbare leven in Ned.-Indië* toont dezelfde scherpte van vormen, de doordrijving van partij- of groepsbelang boven het algemeen belang. Wij zullen ons niet immer de luxe der versplintering van ons volk kunnen veroorloven; er kunnen tijden komen, waarin nationale eenheid een onafwijsbare eisch is. De vraag rijst, of die tijd nog niet is aangebroken. Wij kunnen wat leeren van de Inlandsche bevolking, die zwijgend aanvaardt. Alle rumoer tegen de Overheid komt nu uit den Europeeschen sector. Wij zullen ons dit later moeten herinneren, indien de Oostersche groep weer aan de beurt is voor verzet en anti-gezagsactie. De demonstratie van Engelsche eenheid blijft ons inderdaad een beschamend voorbeeld.

Correspondenties uit het Buitenland treffen wij o.a. aan in het *Soer. Hbl.* (26 t/m. 31/10, 1ste bl. en 29/10, 4de bl. „Mekka en Medina”; 30/10, 4de bl. „Australië”, „Parijsche sportbrief” en „Rusland”), *De Loc.* (24/10, blz. 3 „Genève”; blz. 4 „Mac Donald”), de *Java-Bode* (28 en 30/10, 3de bl. „Australische brieven”) en de *Deli Crt.* (5 en 6/11 „De waarde van een verdrag”, de achtergrond van het Mandsjoerische probleem).

Rusland en Ned.-Indië.

Volgens *De Loc.* (26/10, blz. 32) werd het archief van de communistische partij in Holland, gekocht door fascistten. Het bevatte uitvoerige gegevens over de ondergrondse organisatie, waaruit blijkt dat Lou de Visser, Koch e. a. onder Duitsche leiding stonden, die tevens de „Tribune” financierde door middel van een subsidie van f 100.000 p. j. uit Moskou. Moskou eischt daarvoor o.m. het verwekken van onlusten, het onbetrouwbaar maken van de weermacht, het saboteeren van crisis-hulp en het oogmerk om optreden van de partij of schuil-organisaties, wanneer in Nederland of in de Koloniën zich daartoe een aanleiding voordoet. Verder het bijstaan van Indonesië in de verbrokkeling van de fascistische overheersing en het verzamelen van alle gegevens tot bevordering van de kans van slagen van een proletarische omwenteling in Indonesië. De jongste partijconferentie bestond voor de helft uit arbeiders en voorts uit intellectuele arrivisten. De kaderschool voor cellenleiders is gevestigd te Amsterdam.

De *Java-Bode* schrijft over „De import van Russische artikelen in Ned.-Indië” (24/10) en „De Russische dumping” (29/10). Lobster-bonbons, vensterglas, caviar, textielwaren en lucifers (het merk stelt voor een tong-tong) zijn voorloopig de eenige producten, welke via Europa (met name Duitschland) in Ned.-Indië tegen zeer lage prijzen op de markt worden gebracht. De invoer is niet verontrustend ten opzichte van de beïnvloeding van het prijsverloop der van andere zijden ingevoerde artikelen van denzelfden aard; geen enkele maatregel kan echter den toevoer in grootere hoeveelheden beletten. De grootste geheimzinnigheid wordt betracht ten aanzien van dezen invoer. De mogelijkheid staat voor de deur, dat Ned.-Indië ook uit China bedreigd wordt met Sovjet-artikelen tegen dumping-prijzen. In Oost-Java heeft de invoer van Sovjet-petroleum reeds een vrij aanzienlijken omvang aangenomen. *Het verwekken van de wereldrevolutie is en blijft het voornaamste doel en streven der Russische politici.* Het z.g. „dumping” systeem vormt daarvan een voornaam onderdeel en is er op gericht den bodem voor onlusten rijp te maken door de groeiende werkloosheid, welke het verval der industrieën, zoo op het land als in de stad, tengevolge moet hebben.

Deli-tabak.

„Aneta-Reuter” seinde aan de *Deli Crt.* (2/11): „De tabak uit Sumatra zal in de Ver. Staten worden toegelaten onder de bepalingen van de Tariefwet na 1 Jan. 1932, blijkens de uitspraak van het Dep. van Financiën. Deze toelating zal plaats hebben, ofschoon de regelingen waarbij de goederen, welke geproduceerd zijn onder het systeem van *indentured labour* (arbeid onder Poenale Sanctie) in werking treden met ingang van dien datum.”

De tabaksmenschen in Deli en in Holland halen thans verruimd adem; de oogst 1931 en alle volgende oogsten zullen de Amerikaansche afnemers niet behoeven te missen. Amerika zal blijven verschijnen op de inschrijvingen in Frascati te Amsterdam; de

CATH. J. DOON, Dansleerares

eerder Dir. v. h. Dans-Inst. JAMES MEIJER FILS te Rotterdam

Moderne-, Plastische- en Rythmische Danskunst Stijl- en Nationaal Dansen

BILDERDIJKSTRAAT 8 (tegenover Openbare Leeszaal)
Tel. 391459 — DEN HAAG

's-Gravenhaagsche Zwem- en Badinrichting
Mauritskade — Telef. 113030

Twee afzonderlijke zwembassins voor dames en heeren den geheelen dag goepend. — Russische-, Turksche-, Electr. Licht-, Electr. Kuip-, Douche en Geneeskundige Baden.
 — Tarief gratis op aanvraag — 5107

5125

Schoenmakerij en Lederhandel „De Econoom”
Laan van Meerdervoort 570A (begin lijn 3)
DEN HAAG. TELEFOON 333706.
JACOB GILLESSTRAAT 12 — Telef. 556022
PRIMA SCHOENREPARATIEN
 Kwaliteit hoog. Prijzen laag. 5498
 Tevens groote sortering School-, Acten- en Muziektasschen, Bagage-Artikelen, enz. enz.

Het Paedologisch Instituut

te Amsterdam

5108

geeft paedagogische adviezen.

Directeur Prof. Dr. J. WATERINK.

Medisch Adviseur Prof. Dr. L. v. d. HORST.

MEUBILEER INRICHTING „DE WONING”

LAAN VAN MEERDERVOORT 312 'S-GRAVENHAGE

DIRECT. D. POS, OUD ARCHITECT TE BATAVIA

COMPL. WONINGINRICHTINGEN

VANAF FL. 2000.—

UITSLUITEND SOLIED EN DUURZAAM FABRIKAAT UIT EIGEN WERKPLAATSEN

TALLOZE TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN VAN GEREPATRIEERDE INDISCHE FAMILIE'S

INLICHTINGEN EN PRIJSOPGAVEN ZONDER KOSTEN OF VERPLICHTING

5228

WESSELING & Co.

ACCOUNTANCY EN BELASTINGZAKEN

LEIDEN - ST. AAGTENSTRAAT (h. Steenstr.)
 TELEF. 2092 5635

Danslessen bij U of bij mij thuis heeft direct resultaat
MISS ELLEN 5307
 In 6 privé-lessen leert U alle gangbare moderne dansen Billijke condities Tel. 720435
DE SILLESTRAAT 171
BEZUIDENHOUT 'S-GRAVENHAGE

VICTORIA-WATER
 OBERLANNSTEIN

HEERLIJK

GEZOND

NATUURLIJK BRONWATER

5501

Geen Radio Distributie!

heeft U noodig, terwijl U bezitter kunt worden van de nieuwste **PHILIPS-RADIO**, waarmee U geheel Europa kunt beluisteren. Maak ons Uw verlangens kenbaar en wij demonstreeren te Uwen huize, zonder eenige verplichting.

f 1.75
per week

Ingenieursbureau M.E.T.H.A.
NOORDEINDE 10a, DEN HAAG — Tel. 113815

f 1.75
per week

Rustig en kalm,

beheerscht in Uw denken, handelen en spreken zult ook gij zijn en blijven na het gebruik van **Mijnhardt's Zenuwtabletten**
Buisje 75 cent. Bij Apothekers en Drogisten.
5492

afnemers van de fancy-partijen der Deli-tabak blijven behouden. De *Deli Crt.* (2/11 „Een blijde dag”) waarschuwt er voor dat dit nog geenszins beteekent dat tabak van uitnemende kwaliteit de prijzen zal kunnen behalen, welke tot dusverre voor de fancy-partijen werden betaald; het resultaat van de wereldcrisis zal zijn, dat men blijvend op een lager niveau zal aanlanden. De heerschende werelddepressie heeft geen product, dat op Sumatra's Oostkust wordt voortgebracht, ongemoeid gelaten. Dat er nu althans één product is, dat winst zal laten, kan niet anders dan een gunstigen invloed uitoefenen op de algemeene economische situatie ter S. O. K. De Amerikaanse beslissing is voor het geheele Gewest van belang.

Wij verwijzen naar het *Bat. Nwsbl.* (29/10 „Het spelletje met de Deli-tabak”), *De Sum. Post* (2/11 „Oud en moe”); 3/11 „De Deli-tabak in Amerika”), *De Loc.* (24/10 „Indië en de Crisis”), *Medansche Handelsver.* en het *Soer. Hbl.* (29 en 30/10, 4de bl. „Ned.-Indië's internationaal-economische beteekenis”, *Dr. R. E. Smits*).

Rubber-misère.

De strijd om de rubberrestrictie duurt nu al maanden, en er is — constateert het *Soer. Hbl.* (31/10, 2de bl. Z.) — weinig of geen hoop. Het gaat hier om zeer groote belangen. Het bestuur van den Plantersbond heeft de zaak bij den Gouv.-Generaal voorgebracht en Z. Exc. een duidelijk exposé gegeven van de huidige en toekomstige positie van den geëmployeerde. Tantièmes en gratificaties vervielen reeds lang; vermoedelijk zijn meer dan 200 employés reeds ontslagen. Van de overblijvenden werden de salarissen sterk verminderd, en het laat zich aanzien dat de toekomst nog meer misère zal brengen. De rubbercultuur beweegt zich — volgens Z. — in de richting eener catastrofe; dit beteekent voor de Indische maatschappij geweldig kapitaalsverlies, en de sociale aftakeling, wellicht ondergang, van honderden Europeanen. Ook de schatkist lijdt direct en indirect verlies; hemel en aarde worden dan ook bewogen tot het vinden van een middel dat de dreigende débâcle kan keeren. Overheid, planters en pers deden wat mogelijk was. De Regeering is bereid tot het voorstellen van een restrictie plan (dit gaat niet buiten Holland om), mits slechts een goed schema te construeeren is. In het bekende rapport der rubbercommissie teekende zich de moeilijkheid dezer opgaaf reeds eerder af. Het Dep. van Landbouw in Indië had niet minder dan 44 schema's, doch geen daarvan kon voor uitvoering in aanmerking komen. De groote bezwaren komen niet van de zijde der bevolkingsrubber, doch van de ondernemingen. Een restrictie-schema zal moeten dienen tot bescherming der rubbercultuur in het algemeen, en zal nooit mogen worden een maatregel tot bescherming van niet op behoorlijk peil staande ondernemingen tegen andere, die wetenschappelijk en efficiënt worden geleid. De op moderne leest en uit zaad van goede moederboomen aangelegde rubberonderneming, produceert bij vergelijking van dezelfde oppervlakten, zeker tweemaal zooveel als de tuin, opgegroeid uit „sapoe”-zaad. Restrictie, hoe eer hoe liever, tot de toestanden zijn genormaliseerd, doch geen restrictie welke den bestaanden voorsprong tusschen superieure en inferieure cultuur wegneemt en aldus veler belangen zou schaden. Het Dep. van Landbouw heeft de beschouwingen over het restrictie-probleem geëindigd. Er is een rapport opge maakt, waarop in Holland de beslissing zal vallen; er bestaat bijna geen kans dat dit tot restrictie zal leiden. De eindbeslissing dient te worden afgewacht. Het rapport zal in Indië nog eerst door de economische commissie worden behandeld, die vermoedelijk een geheim advies zal afgeven, dat eveneens naar Holland gaat. Hiermede is dan de zaak teneinde. Haar afloop zal — naar Z. vreest — de positie der rubberondernemingen nog verslechteren, en men kan slechts met groote zorg aan de naaste toekomst denken. Zeker zal deze voor de cultuur in haar ouden vorm beslissend zijn.

In dit verband leze men: de *Java-Bode* (28/10 „De rubberpositie”, v. W.), de *Deli Crt.* (2/11, 2de bl. „De toestand in de rubbercultuur”; 3/11 „De nood in de rubber”; „De Buitenlanders in de cultures”; „De ontslagen in de cultures”; 4/11 „Regeering en werkloze planters”, de *Regeering verhoogde hare bijdrage voor*

het Algemeen Werkloosheidsfonds), *De Loc.* (24/10, blz. 5 „De auto-trein”, met rubberbanden) en het *Soer. Hbl.* (28/10, 4de bl. „Solecrèpebereiding”, op de Ondern. Wonokoio in Z.-Malang).

Loonen en salarissen.

In het *Soer. Hbl.* (28/10, 2de bl. „Loonen en salarissen”) wijst B. er op, dat de toestanden zich ontwikkeld hebben, zooals te voorzien was. De onkosten van den ambtenarenstaat zijn in alle landen dermate opgedreven, dat handhaving van dat peil ten eenenmale uitgesloten is. Thans moeten op uiterste drastische wijze alle maatregelen genomen worden, om het ergste te voorkomen. Dat dit voor de betrokkenen hoogst onaangenaam is, spreekt van zelf, doch dit verandert aan de feiten niets. Zoowel in het productieve bedrijfsleven als in het in economischen zin voor het grootste gedeelte onproductieve ambtenaren apparaat, hebben wij als het ware in „a fool's Paradise” geleefd. Niet begrepen is, dat wij na de grootste catastrofe, welke de huidige generatie meegemaakt heeft, thans leven in een wereld, welke buitengewoon zwaar in de schuld zit en waarin groote soberheid geboden is. Hoewel de salaris- en loonsverlagingen, zoowel in het bedrijfsleven als in het ambtelijke, leiden tot verminderde koopkracht en dus tot verlenging der depressie, is hieraan niet te ontkomen.

Wij vestigen de aandacht op het *Soer. Hbl.* (27/10, 2de bl. „Les en leering”, Z., een pleidooi voor inniger contact tusschen Regeering en Bankwezen; 26/10 „Wij, onze bureaus en de depressie”, *Villanus*; 29 en 31/10, 2de bl. „Wat in de telegrammen staat”, B. en „Overleg”, Z.); 28/10, 3de bl. „Het pensioen onaantastbaar”, H. G. Brandon; 31/10 „Brieven van uit Engeland”, R. v. S.), de *Deli Crt.* (2/11, 4de bl. „Geld en inflatie”, Prof. G. Bernhard; 4/11, 4de bl. „Stabilisatie van den zilverprijs”), *De Loc.* (29/10, blz. 22 „Inflatie”, *Zimmermann*; blz. 4 „Een onderhoud met mr. Trip”, *De Tijd*), het *Bat. Nwsbl.* (31/10 „De politieke toestand in Nederland”, R.), *De Loc.* (24/10 „De pensioenen”, K. v. d. Maaten) en *De Sum. Post* (4/11 „Zentgraaff en de indianisatie”; 6/11, 2de bl. „Indianisatie en de Onderwijzers”).

Geologische Varia.

De heer J. E. Jasper nam onder leiding van den heer ir. A. C. de Jongh, een kijkje in het geologisch museum te Bandoeng (Java-Bode, 28 en 30/10). De vondsten van ertsen, delfstoffen, gesteenten en fossielen hebben ook voor niet-geologen iets aantrekkelijks. In de groote hal van het museum sieren geologische kaarten den wand. De inhoud van een vitrine duidt aan, hoe een eiland in de Indische Zeeën kan ontstaan door den groei van uit schelpen en koralen gevormde riffen. Er is een bord, waarop twee fossiele vischgeraamten zijn aangebracht, gevonden in de Padangsche Bovenlanden; zij herinneren den bezoeker er aan dat het hoogste land rondom den Merapi, gelegen heeft onder het zee-niveau. De kop van den *stegodon*, die er is opgesteld, is aangetroffen op Java en wijst terug naar het bestaan van het tertiaire tijdperk, toen in de wouden en moerassen van het jonge land dieren van reusachtige afmetingen en enorme kracht de eenige levende wezens waren, met elkaar levend in groepen. Een maquette geeft aan, hoe vondsten van olie door diepboringen worden gedaan, waarvoor de plaatsen worden bepaald uit de „klaarlijkheid” van het voorkomen. De mineralogische afdeling links van de hal bevat rijke collecties. Monsters zijn er van hetgeen de goud- en zilvermijnen van Tampang Sawah, Lebong Simpang, Lebong Donok, Simau, Salida, Mangani en de exploraties in Djampang en Zuid-Bantam aan ertsen van edel metaal hebben opgeleverd. In de verzameling zijn opgenomen: platina-korrels uit rivierzand van Z.-O. Borneo, diamantsteentjes uit Borneo en Midden-Sumatra, ijzer- en nikkelertsen van Celebes, gedegen koper, malachiet en azuriet van Timor, phosphoriet van Cheribon, kwikertsen uit de Wester afd. van Borneo, sulfidische lood-, zink- en koperertsen uit verschillende deelen van Ned.-Indië, enz. In de afzonderlijke kleine tentoonstelling van natuurlijke bouwstenen en kraterproducten is men in de sfeer van berggebieden en vulkanen. Maquettes toonen de hellingen, glooiingen en ravijnen van bekende hooglanden met bergkegels. In de z.g. paleontologische afdeling vindt men een uitgebreide collectie van overblijfselen van voorwereldlijke dieren, versteende boomstronken en fossielen. Een schedel van een nijlpaard, op Java gevonden, en de overblijfselen van een monstrueuze schildpad en een mastodon geven een denkbeeld van de groteske vormen in de Javaansche fauna uit dat verre tijdperk. De fossielen-verzameling is belangrijk. Aan het museum zijn de laboratoria verbonden, waar de mecha-

PRIVÉ DANSLES

5174

DANSINSTITUUT H. J. TIMMER
ARCHIMEDESSTR. 64 Tel. 337007, DEN HAAG

5164

M. HENSING

VAN HOYTEMASTRAAT 113 - DEN HAAG

Tel. 775284

Specialiteit in:

Roomboter, Hollandsche en buitenland-
sche Kaassoorten, fijne Vleeschwaren,
1e klasse Geldersche artikelen. 5327

INSTITUUT HOMMES

BYZ. HOOGERE BURGERSCHOOL A.5, j.c.

HOOG ZAND

TWEE GERENOMMEERDE INTERNATEN.
PRIMA INDISCHE REFERENTIES.

5350

Van der Linden's Woontechniek

Voor 't gedistingeerde Interieur

Meubelmakerij Behangerij Stoffeederij Verhuizingen

VAN DER LINDEN

J. S. BACHSTRAAT 51 — UTRECHT

Fabriek OUDENRIJN 38 — Telefoon 14819

Vertegenwoordigers overal te ontbieden. 5162

Het lokaal voor Wek. Publ. Veilingen

LEIDSCHEGRACHT 76, AMSTERDAM

is een vertrouwde, reeds 30 jaren be-
staande Inrichting, voor den verkoop van

Nette Inboedel en Kleeding

TELEFOON 49900

5466

W. J. GERDING & Co.

Makelaars

Zoonoodig verkoop en afrekening binnen één week

Vestigt U te Scheveningen

Modern ingerichte étagewoningen te huur,

Harstenhoekweg 193 tot 239

Huurprijzen vanaf f 475.— per jaar.

Dicht bij strand en station.

v. d. ELSHOUT & DE BAKKER.

Telefoon 3 8063, 338587, 556221

5311

SCHOOLVEREENIGING

„INSTITUUT WOLTERS”

Surinamestraat 25 - Den Haag

O P L E I D I N G

voor Gymnasium, H.B.S. en Lyceum

KLEUTERKLASSE

voor kinderen van 3 tot 6 jaar

Inlichtingen dagelijks aan de school, liefst van 10 tot 11 uur

Telefoon 180347

De Directeur,

5075

U. ANDRINGA

Ook dit jaar slaagden wederom alle (3-) leerlingen.

Jonge, zeer malsche Braadkippen
à f1,45 per stuk
Kalkoenen à f0,70 per pond
leveren wij panklaar franco thuis.
Aan onbekenden onder rembours. 5059 12
Landgoed Refugium te Elspeet
Telefoon 3 - Postgiro 156772

nische, physische, agogeologische en petrologische onderzoekingen van verschillende monsters worden verricht. De geologische studieverzamelingen bevinden zich in kasten in afzonderlijke zalen; in een der zalen hangt de enorme kaart van den Stillen Oceaan, die, door den Topografischen Dienst uit de hand geteekend en gekleurd, bij het Pacific Science Congress gebruikt is. Ook de *Vulkaandienst* is in deze gebouwen ondergebracht.

Het *Bat. Nwsbl.* vertelt van „De a.s. opiumconferentie te Bangkok” (29, 31/10 en 3/11), de *Java-Bode* van „Bloeit en verval van Inheemsche Bedrijven” (2/11), het *Soer. Hbl.* van „Noord N.-Guinea”, (30/10, 3de bl.), „De O.-I. Compie” (31/10, 4de bl. Dr. G. M.) en „Wintersport voor verlofgangers” (29/10, 2de bl.), de *Deli Crt.* van „Telefoongesprekken van Medan met New-York” (7/11).

II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche pers.

Wegens ongesteldheid van onzen medewerker moet deze week de bijdrage achterwege blijven.

Oost- en Westindisch literatuuroverzicht.

De Redacties van tijdschriften, welke in deze rubriek werden opgenomen, worden uitgenoodigd de bladen rechtstreeks te zenden aan den redacteur van deze rubriek, Obrechtstraat 163, 's Gravenhage. Hetzelfde geldt voor uitgevers, die hun boeken in dit overzicht wenschen vermeld te zien.

Algemeen Landbouweekblad voor Ned.-Indië

No 18, van 31 Oct.: David Birnie† (de oud-zee-officier, bekend planter op zijn verjaardag, oud 69 jaar overleden op 21 Oct.) — Onze landbouw-exportgewassen. II (Thee en tabak). — Engelsche landbouwpropaganda (zoowel in Britsch-Indië als in Malakka zijn de Britten begonnen met het maken van intensievere propaganda in het binnenland op landbouwkundig terrein door voordrachten, demonstraties, filmvertooningen). — Sojaboonen en thee in het Hemelsche Rijk. — De koffiecultuur in Britsch-Indië (ontleend aan het *Indian Trade Journal* (er bleek in 1929—30 uit Java 28.421 cwt. koffie in Britsch-Indië te komen, tegenover 7.544 uit de Straits en 19.670 uit Ceilon). — *Acacia decurrens*, door K. Weissberg (een groenbemester door dr. C. Bernard waarschijnlijk een 20-tal jaren geleden op Java ingevoerd). — Methoden voor het bereiden van verdikte, niet geaguleerde latex. — Mededeelingen van den Ned.-Ind. Plantersbond (de zwarte toekomst der planters).

Economisch Statistische berichten

No. 831 van 2 Dec.: De Landbouwexportgewassen van Ned.-Indië in 1930, door Th. L. (in de laatste 50 jaren heeft de uitvoer van N.-I. zich niet alleen in omvang, maar ook in veelzijdigheid ontwikkeld. In een overzicht worden aangegeven de producten waarvan de uitvoerwaarde in de aangegeven jaren 1880, 1900, 1910, 1919 en 1930, tien miljoen gulden overschreden. Daarbij is tin en aardolie pas kort een belangrijk uitvoerproduct en thee, rubber, tapioca's, vezels en palmolie behooren tot de jonge cultures. Voor deze producten neemt N.I. op de wereldmarkten een in belang groeiende plaats in en de aanplantingen breiden zich uit.)

Le Figaro

19 November: Les Hollandais au travail, door Georges Bourdon (na een overzicht te hebben gegeven van Nederlands beteekenis zegt de schrijver: Le prolongement d'outre-mer des Pays-Bas, ce sont les Indes néerlandaises, Curaçao, Surinam. Ce que représente le rayonnement un tel empire, les moins instruits ont pu en avoir une idée en parcourant l'Exposition de Vincennes. Ceux qui ont visité, à Amsterdam, le magnifique musée de l'Institut colonial ont pu mesurer un peu mieux la puissance qu'il exprime.)

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië

Afl. 15 van 1 Nov.: Het Pathologisch Laboratorium te Medan 1906—3 Oct. 1931, door dr. W. Kouwenaar (met 6 foto's: van het laboratorium zelf en van Schüffner, Van Lochem, Kuenen, Snijders en Vervoort). — Eenige ervaringen op malariagebied, door dr. W. B. Doorenbos. — De giftigheid van Naja Bungarus (Koningcobra), door F. J. Nainggolan (deze slang is om haar giftigheid berucht). — Verspreide aantekeningen over Anophelinen in den

NEUTRALE SCHOOLVEREENIGING „SWEELINCKSCHOOI”

1ste SWEELINCKSTRAAT 22-24 - DEN HAAG

6 jaar L.O. met Fransch en Handenarbeid. Opleiding voor H.B.S. enz.

4 jaar U.L.O. Opleiding Diploma A. en B. Vervolgklasse.

Opleiding Diploma Stenografie en Cursus in het koken.

5546

De Directrice, M. A. G. STEFFELAAR.

Oost-Indischen Archipel, door dr. R. Soesilo en J. van Slooten. — Chromoblastomycose op Java, door prof. C. Bonne (een huidafwijking).

De Hollandsche Revue

No. 23 van 1 December: Indische Ambtenaarspensioenen, door E. (enkele bezuinigingsmaatregelen worden voorgesteld en de lezers verzocht die aan te vullen met andere voorbeelden, ten einde ze uitgewerkt te publiceeren en ter kennis van de bevoegde macht te brengen. Dan zullen de verleende pensioenen onvervreemdbaar zijn, hetgeen de regeering tot eere strekt en er zal toe bijdragen om het geschokte vertrouwen te herstellen.)

De Indische Verlofganger

No. 17 van 27 Nov.: Een uitspraak van den Raad van Beroep voor de Directe Belastingen te Amsterdam. — Een vrouw op Java, door S. Kalf.

De Indische Mercur

No. 48 van 2 December: Deelbouw in Ned.-Indië, door K. van der Veer (bespreking van het proefschrift van A.M.P.A. Scheltema). — Lexique des termes sucriers en 12 langues, par Romain Shemenesky. La Betterave. Paris, rue Theodule Ribot, Fcs. 75 (ook de Ned. taal is daarbij opgenomen).

De Indische Post

No. 45 van 7 Nov.: Inlandsche Lector. II. — De wapens van Nederlandsch-Indische gemeenten en andere locale gebiedsdeelen, door mr. P. E. Bloys van Treslong Prins (Mr. C. J. van Hasselt heeft in Lokale Belangen de wapens beschreven van de gemeenten, die bevoegd zijn die te voeren. Men vindt ze in de nummers van 16 Aug. I en 16 Sept. en 1 Oct., tezamen 21 stuks. De toestemming van den G.G. moet worden gegeven aan provincies, regentschappen, stadsgemeenten, locale ressorten en waterschappen om een wapen te voeren. Daarbij wordt den raad van den Hoogen Raad van Adel ingewonnen. De schrijver geeft een beschrijving der 21 wapens). — Totentanz in Dajakland. III.

Koloniale Studiën

October 1931: De Omvang der werkloosheid in Ned.-Indië over de periode December 1930—Juni 1931, door mr. A. G. Vreede (het blijkt, dat de toestand zoowel onder de Europeanen als de Inheemschen — al heeft de goede oogst voor de laatste tijdelijk soulaas gebracht — geleidelijk verergert en dat voortdurende waakzaamheid en — waar mogelijk — actieve maatregelen tot steun en verlichting geboden zijn). — Het belastingstelsel en de verdeeling van het belastinggebied in de Philipijnen, door H. J. van Mook. — De voorloopige uitkomsten van de Volkstelling 1930, door P. Creutzberg. — Politie en Politiek, door D. H. Meyer (aangezien het aanwijzen van de bevelvoerende ambtenaren in onze politieorganisatie op Java en Madoera zijn beslag heeft gekregen tijdens de behandeling van de z.g. taakverdeling tusschen het Europeesch en het Inlandsch B.B. in de vorige Volksraadzitting geeft schrijver een nabeschouwing nopens het organisatievraagstuk).

Landbouw en Veeteelt

No. 8 van 31 October: Gesneriaceën, door H. W. (tot dit geslacht behooren, behalve de *Gloxinia* nog enkele andere kleine geslachten. De schrijver behandelt achtereenvolgens: *Achimenes*, *Gesneria*, *Sinningia*, *Smithiantha* en *Tydaea*). — Overerving, door dr. J. Merckens. X. (bij hoenders).

Mededeelingen van „De Handelsvereniging te Medan”

No. 20 van 31 October: De Landbouw-exportgewassen van Ned.-Indië in 1930 (Aan de publicatie van het Centraal Kantoor voor de Statistiek ontleent men omtrent de rubbercultuur de volgende cijfers: aanplant 31 Dec. 1930: Oostkust van Sumatra 243.330 H.A.; Atjeh en Onderh. 29.764 H.A.; Productieve aanplant 31 Dec. 1930: O.K. van S. 157.804 H.A., Atjeh: 15.101 H.A.; Productie in 1930: O.K. van Sumatra 65.606.543 K.G. Atjeh 6.179.556 K.G. Voor Palmolie is de productie: 46.766.817 K.G., voor kernen: 9.268.365 K.G., in beide gebieden: voor thee: 10.460.636, voor tabak: 19.036.657 K.G.).

Nederlandsch Indië

Afl. 4, van 15 Oct.: Besnoeiing van de Nederlandsch-Indische munt gewenscht, door ir. P. Witkamp (betoogd wordt, dat het raadzaam zal zijn den Ned.-Ind. gulden te besnoeien tot een waarde van circa 75 pct. der tegenwoordige waarde: circa 0.45 gram goud. Het vraagstuk wordt accuut, nu het Britsche Rijk het Engelsche pond deprecieert. De op gulden-basis geproduceerde artikelen als b.v.

DANSINSTITUUT

P. WILDSCHUT

KROMME NIEUWE GRACHT 48 — TELEF. 16079

UTRECHT

5165

UTRECHT

U
F
R
A
RADIO

Radio-toestellen, direct op het lichtnet aan te sluiten (geén accu en anodebatterij), met ingebouwd luidspreker. Smaakvolle uitvoering in gepolitoerd notenhout. — Prijs f195.—
UFRA-RADIO — UTRECHT
Wittevrouwensingel 2 (5145) Tel. 16024

thee, rubber, en tin komen daardoor op de wereldmarkt in een ongunstige conditie ten opzichte van dezelfde artikelen, welke worden geproduceerd op basis van het degeprecieerde Engelsche Pond. Te verwachten is ook, dat de afzet van suiker naar Britsch-Indië en andere landen, waarvan de munt-pariteit die van het Engelsche pond volgt, stijgende moeilijkheden zal opleveren.)

Nederlandsch Indië Oud en Nieuw

Afl. 8 van December: Mokko's, door mr. J. G. Huyser (typische producten van Indonesische gietkunst en wat wij er van weten hebben wij te danken aan mannen als Nieuwenkamp. Ten onrechte wel kwispeldoor genoemd, zelfs door het Ethn. Museum te Leiden, die deze fout later herstelde door den naam Handtrom. Slechts enkele exemplaren is Nederland rijk, een 15-tal. Het gouvernement had in 1914 de mokko's als betaalmiddel uit den omloop genomen en meer dan 1300 zijn gewoon in elkaar getrap en voor oud metaal verkocht). — Nieuwenkamp's nieuwe kijk op den Boroboedoer, door Th. van Erp (geen stoepa doch een steenen lotus, gebouwd op een eiland, dat omspoeld werd door een meer, had W. O. J. Nieuwenkamp in zijn Boroboedoertheorie verkondigd. De hersteller van deze wereldberoemde tempel, de heer Van Eps, weerlegt deze theorie en noemt het een schromelijke vergissing en een groteske blunder. Op welk een zinrijke en schoone wijze, zegt de schrijver, heeft de geniale ontwerper van den Boroboedoer de kosmische indeeling in steen verwerkt. Hoe meesterlijk heeft hij in zijn grandioze schepping, in dezen mikrokosmos, de geestelijke stijging weten uit te drukken, die inhaerent is aan de kosmische sferen. Maar voor al deze waarden is in de armelijke lotus-theorie van den heer N. geen plaats.)

Neerlandia

Decemhernummer: Simonsstad in de Kaapprovincie, door Fred. Oudschans Dentz (ofschoon een onderwerp tot Zuid-Afrika behoorend, makend we melding van deze „Voetspoor der Vaderen”, omdat het een plaatsje betreft onder het beheer van de Oost-Indische Compagnie in de Kaap gevestigd, op welks kerkhof nog grafzerken voorkomen van de dagen der genoemde Compagnie, waarvan er maar weinig meer in goeden staat verkeerden. O.a. wordt het opschrift gegeven van een zerk van Adriaan de Nys, Onder-Koopman, die daar in 1761 overleed.)

Onze Vloot

No. 12 van December: Marine-Luchtvaartdag te Soerabaia (welke 3 Oct. gehouden werd en waarbij de vereniging Onze Vloot in het bijzonder werd gehuldigd).

De Planter

No. 493 van 30 Oct. Om te onthouden (n.l. het aantal wegens bezuiniging ontslagen assistenten. In de gewesten O. v. S., Atjeh en Tapanoeli ongeveer 400. Het is ontstellend). — De Assistentenregeling. (K.B. van 21 Maart 1921, zooals die het laatst gewijzigd is bij Besluit van den G.G. van 25 Aug. 1931. In zijn geheel opgenomen).

De Stuw

No. 21 van 1 Nov.: Indo's en Indonesiërs, door mr. C. T. Bertling (naar aanleiding van het opstel van mr. Th. A. Fruin in de nummers van 16 Sept. en 1 Oct. over het Indo-vraagstuk). — Geen Moratorium, door De Vries. — Het indische Volk en Wij, door Fruin. — Kroniek (daarin worden o.a. de bezuinigingen besproken en op bezuinigingen gewezen, welke konden worden ingevoerd. O.a. zegt het stuk, bevatten de meeste regeeringsuitgaven nog onbehoorlijke hoeveelheden wit papier. Wij hebben in onze bibliotheek belangrijker werken staan, die min-holle ruimten bieden voor marginalia).

De Tropische Natuur

Afl. 11 van November: Herpetologische aantekeningen. IV, door W. C. van Heurn, (lijstje van persoonlijke ontmoetingen met giftslangen). — Botanische aantekeningen over de Minabassa (met een gekleurde plaat), door H. J. Lam (de plaat stelt voor de *Asclepias curassavica* L. Het artikel is fraai verlucht). — Enkele mededeelingen over het voorkomen van den tapir op Sumatra's Oostkust, door J. A. Coenraad.

Tropisch Nederland

No. 16 van 30 Nov.: De ontwikkeling van het Verkeerswezen in Ned.-Indië, door S. A. Reitsma. IV, (verkeerswegen te water). — Iets over Bataks, door S. Kalf. II. — Nederland's Roeping in Indië, door prof. dr. A. W. Nieuwenhuis XV.

Tooting Gazette

31 Oct.: Java, the Queen of the East (de schrijver wijdt een zeer waardeerende beschrijving aan Insulinde, in het bijzonder aan Java. Zie Gazette de Hollande 27 Nov. no. 3163).

Zij, Maandblad voor de vrouw

No. 12 December: Indische Rubriek. II, door Faamke. (De vorige Ind. Rubriek werd in extenso overgenomen in het Soerabaja's Handelsblad en was aanleiding tot het schrijven van eenige brieven, die Faamke thans weergeeft met deze slotwoorden: Hier in Holland vallen thans de gele bladeren en zet het nieuwe loof zich reeds in nauw zichtbare ken-teekeningen. Daar in Indië is het thans Kentering, maar straks komt ook daar de Blijde Getijde).

BOEKENSCHOUW.

Aanvulling van K. W. van 19 Nov. No. 47. *De Verzamelde Geschriften van dr. N. Adriani* bij de Erven Bohn, Haarlem, zijn nog niet verschenen. Vermoedelijk in het voorjaar 1932.

Suriname

De gouvènementssecretaris heeft het volgende bekend gemaakt:

In zijn vergadering van gisteren heeft het Steuncomité besloten, den gouverneur te verzoeken, de organisatie en financiering van de uitzending van gouddelevers met een kosteloze onderzoekvergunning, rechtstreeks door het bestuur te doen geschieden, daar het Steuncomité op dit oogenblik niet in staat is deze zaak met den noodigen spoed tot een goed einde te brengen.

De gouverneur heeft zich onmiddellijk daartoe bereid verklaard en den heer A. A. Dragten bereid gevonden, de leiding bij de uitvoering op zich te nemen. De heer Dragten zal over eenige dagen bekend maken, waar en wanneer gegadigden zich bij hem kunnen aanmelden en welke regelingen verder getroffen zijn.

De heer Dragten (de uitgever-redacteur van het blad Suriname) heeft in aansluiting met het bovenstaande uitvoerig de regeling van de tegemoetkoming bekend gemaakt. Er zullen ploegen van vijf personen, waarbij deskundige delvers, naar de goudvelden worden geholpen. De heer Dragten zal ze persoonlijk ontvangen en uitzoeken. De steun zal hierin bestaan: „aan elke groep van vijf personen worden tegen kostprijs, dus eer goedkoop op rekening verstrekt: levensmiddelen, gereedschappen, medicijnen en een muskietenkleed. Hangmatten, schoenen, kleeren, geweren enz. worden niet gegeven. Zij, die een geweer hebben, ontvangen wat patronen, kruit en hagels. Het vervoer van alle goederen geschiedt kosteloos; voor passage zal een klein bedrag in rekening gebracht worden. Voor zoover beschikbaar worden booten met riemen en parels tegen kostprijs op rekening gegeven.”

**

Het bestuur van De Surinaamsche Volksbond heeft zich bij adres tot den landvoogd gewend om kosteloze beschikbaarstelling van de sedert opgeheven garnizoensbakkerij; en van een tweetal lokalen ter inrichting van volksgaarkeukens, een en ander ter verkrijgbaarstelling van voedsel „tegen factuurprijs” voor de hongerlijdende gezinnen. De exploitatie zal geschieden geheel voor rekening en risico van den Bond.

**

Onder het hoofd *Boen njoensoe* (goed nieuws) is vanwege den Surinaamschen Volksbond een in 't Neger-englisch gesteld pamflet uitgegeven, waarin den werklozen wordt medegedeeld, dat de goud-expedities cealang kunnen uittrekken en 't Steuncomité andere werklozen met gereedschap zal steunen. In verband met een en ander wordt tot kalmtte aangespoord en een beroep gedaan op de werklozen om zich ordelijk te gedragen.

**

In het nummer van 3 November schrijft „De West” over de verschepingen naar Curaçao: „Op zijn huwelijksreis vertoef hier de heer E.

ELEGANT DANSEN

LEERT U VOLGENS ENGELSCH METHODE BIJ:

BRONMEIJER'S DANSINSTITUUT

Speciaal op technisch gebied wordt U de meest Charmante wijze van dansen bijgebracht

LANGE POTEN 25a, t/o „Hotel Central”, Telef. 115550, DEN HAAG

CLUBS VOOR ALLE LEEFTIJDEN — MODERNE INRICHTING — INSCHRIJVING VAN 2—6 EN 8—10 UUR

5587

Martijn, lid van de firma Martijn op Curaçao, die als onze handelsagent aldaar optreedt.

Op initiatief van de Kamer van Koophandel is een bijeenkomst gehouden waarvoor ook opgeroepen waren verschepers van Surinaamsche producten naar Curaçao. Verder waren verschillende belangstellenden aanwezig, onder wie de administrateur van financiën en de gouvènements secretaris.

De heer Martijn gaf als zijn overtuiging te kennen, dat het was een kwestie van volhouden. Er zijn vele moeilijkheden te overwinnen. De omstandigheden zijn ook heel wat ongunstiger geworden door de crisis op Curaçao. De bevolking is met een achtduizend personen verminderd, de koopkracht gedaald. De prijzen zijn zelfs sterk gedaald, terwijl de concurrentie uit omgevende landen (Venezuela, Columbia, Santo Domingo) toeneemt. Deze landen kunnen hun waren goedkoop aanvoeren in schoeners.

In weerwil van dit alles, is het een kwestie van volhouden, volgens den heer Martijn. Vier factoren zijn van beslissend belang:

I. De vrachtprijzen naar Curaçao zijn te hoog.

II. Verschepers van producten moeten zorgen voor goede kwaliteit; dit geldt niet het minst voor rijst. Voor dit product is flinke afzet te vinden, als gezorgd wordt het percentage breuk tot een minimum te beperken.

III. De verpakking moet voldoen aan de eischen die de locale markt stelt. Mais en rijst bijv. moeten in zakken worden aangevoerd van 46 en 50 K.G. en niet in balen van honderd kilogram zooals aanvankelijk geschiedde. Gomma kan in vaten worden aangevoerd tot een gewicht van ten hoogste 90 kilogram. De eerste aangevoerde vaten uit Suriname varieerden echter in gewicht van 80 tot 140 kilogram. Wie zaken wil doen moet rekening houden met de wenschen in dit opzicht van de afnemers.

IV. Prijzen moeten concurrerend zijn.

Alle begin is moeilijk. In den aanvang lieten de verschepingen op elk gebied te wenschen over. Geleidelijk komt daarin verbetering. Spr. vertrouwt, dat het, met taai volharding, op den duur mogelijk zal blijken voor de Surinaamsche producten de markt te veroveren, zoowel op Curaçao, als op Aruba. Want ook op Aruba is reeds de actie begonnen.

Na den heer Martijn voerden verschillende sprekers het woord, die eveneens den nadruk legden op de te hooge vrachten. De heer Jong Baw, die zelf een stoomvaartlijn vertegenwoordigt, betwijfelde echter of de vracht naar Curaçao te hoog genoemd kan worden. Hij meende de oplossing te moeten zoeken in toekenning van meer subsidie aan de Aluminium Line, die dan haar vrachten zou kunnen verlagen. De heer Martijn wees er echter op, dat, waar de Aluminiumschepen de reis naar Curaçao in vier dagen doen, het niet billijk is, dat de vracht gelijk is aan die van de Koninklijke Stoomboot Mij., die er tien dagen over doet.

De zaak schijnt te zijn, dat de Nederlandsche regeering den eisch heeft gesteld, dat de vrachten gelijk zouden zijn aan die van de K.N.S.M., omdat zij anders meende dat aan de nationale lijn een onbillijke concurrentie werd aangedaan.

Nog andere personen voerden het woord. De voorzitter, de heer Snellen, wees er ten slotte op, dat men toch niet altijd alles van het Gouvernement moet verwachten, doch dat belanghebbenden hier gelegenheid hebben om door vereende krachten deze zaak op te bouwen.

**

In hetzelfde nummer van „De West” het volgende bericht:

„Naar wij vernemen worden de boringen naar drinkwater op Republiek regelmatig voortgezet. De hoeveelheid water die dagelijks wordt opgepompt, bedraagt vijf duizend kubieke meter.

Het dagverbruik voor Paramaribo wordt voor de eerste jaren geschat op drie tot vierduizend kubieke meter”.

**

„De Surinamer” van 1 November schrijft: „Het is wel opmerkelijk hoeveel sympathie onze

leprozen-inrichtingen steeds winnen van bezoekers.

Een tweetal jaren geleden bracht de heer J. F. de Freeze een bezoek aan Suriname en bezichtigde in gezelschap van mr. dr. Van Haaren, de St. Gerardus Majella Stichting, die op hem diepen indruk maakte.

Hij stak dit niet onder stoelen of banken en ofschoon niet katholiek nam hij zich voor iets blijvends te doen toekomen aan het gesticht. Eenmaal op dreef betrok hij ook Bethesda in zijn actie en het resultaat is thans, dat de Van Rensselaer twee volledige bioscoop installaties meebracht, een voor elk der beide genoemde inrichtingen.

Na veel sjouwen en zoeken kwam de heer De Freeze n.l. in aanraking met theater-directeuren, die voor zijn plan voelden en zoo haalde hij bij den heer Van Willigen van het bekende Theater de Munt te Amsterdam een toestel weg voor de Majella. Bij den heer Veerman van de Cinema Royal, eveneens een bekend theater te Amsterdam, werd er een gewonnen voor Bethesda.

Daarenboven zegde de heer Van Willigen toe met films te zullen helpen en de heer De Freeze, die reeds zooveel succes had te boeken, schijnt nu reeds den boer op om den voorraad films zoo groot mogelijk te krijgen....”

**

Het is een oud en geliefkoosd denkbeeld van het Bestuur van Suriname om een landverbinding te maken naar Coronie. Men zou dan van Paramaribo uit per boot reizen, via de Beneden Saramacca naar Coppename, vanwaar men over land per motorwagen zou doorreizen naar Coronie.

Dezer dagen zijn eenige verkenmers uitgezonden door den districtscommissaris van Saramacca, die van Coppename uit een tracé hebben gekapt naar Coronie. Zij bereikten Ingikondre en zijn langs hetzelfde tracé op den terugweg naar Coppename getogen. De Gouverneur zou begin November een bezoek ter plaatse brengen.

**

Aan de N.R.Ct. van 2 December, Ochtendblad A. ontleenen wij het volgende bericht:

„Een voorbehoed middel tegen malaria? Naar Sir Almoth Wright, de bacterioloog van het Engelsche ministerie van gezondheidsdienst mededeelt, staat de medische deskundige, kolonel James, op den drempel van een belangrijke ontdekking, die vermoedelijk een belangrijke stap zal zijn op den weg van voorkoming van malaria.

Naar verluidt nemen kolonel James en zijn ambtgenooten in het malaria-laboratorium in Surrey proeven met een nieuw geneesmiddel. Tien hunner hebben zich door malaria-muggen laten steken en zijn daarna met het nieuwe middel behandeld. Geen hunner heeft malaria gekregen. Blijkbaar verhindert het middel de besmetting van gezonde menschen en thans worden proeven genomen om de dagelijkse minimum-dosis vast te stellen, die als betrouwbaar voorbehoedsmiddel tegen malaria kan gelden.”

**

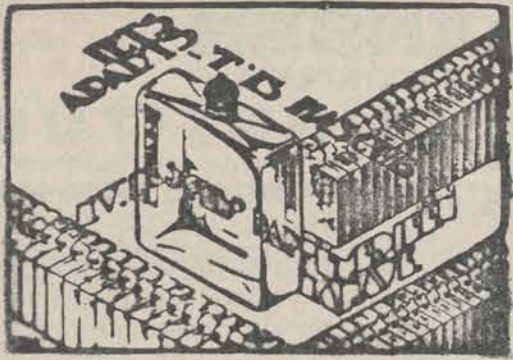
Ingediend is een nota van wijzigingen op de Surinaamsche begroting voor 1932. O.m. wordt daarin mededeeling gedaan van een veranderde exploitatie van den spoorweg, waardoor f 104.000 kan worden bespaard. Verder wordt medegedeeld, dat het concessierecht voor het ontginnen van balata van 3 op 1 cent per H.A. is gebracht en de retributie voor balata van 15 cent op 3 cent per K.G. Op grond hiervan wordt gerekend op een belangrijke vermindering van ontvangsten op dit middel.

**

Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van het elfde hoofdstuk der Rijksbegroting voor het dienstjaar 1931.

In verband met de moeilijkheden, waarin de koffiecultuur in Suriname zich bevindt, heeft de Gouverneur in den aanvang van dit jaar in overleg met de Surinaamsche Bank een steunregeling vastgesteld, waarbij Suriname zich onder bepaalde voorwaarden garant stelt voor de richtige terugbetaling

VOOR AL UWE REIZEN			
Reisbureau LISSONE N.V.		Reisbureau LINDEMAN N.V.	
AMSTERDAM		DEN HAAG	
Leidschestr. 5	Dam 10	Groenmarkt 22	5033 en elders
— N.V. Ned. Ind. Reisbureau LISSONE-LINDEMAN —			
BATAVIA-CENTRUM: Rijswijkstraat 2 — SOERABAYA: Simpang 4			
GENUA	MARSEILLE	PARIJS	
Uff. Informazioni C.I.T.	W. F. WORST,	EXPRINTER	
Stazione P. Principe	„Hotel Splendide”	2 rue Scribe	

606

van voorschotten, door de Surinaamsche Bank verleend ten behoeve van koffieplantages.

Aangezien van deze steunregeling slechts weinig gebruik gemaakt werd, omdat de voorwaarden te bezwaarlijk werden geacht, is de minister van Koloniën te rade gegaan om de ondernemingen, welke van de steunregeling gebruik zouden maken, eenigszins tegemoet te komen door de, voor de opgenomen voorschotten verschuldigde rente gedurende drie jaren voor rekening van het Rijk te nemen. Daartoe strekt invoeging van een nieuw artikel, bevattende een post van f 5000.

Voorts wordt een crediet van f 25.000 aangevraagd voor verleening van regeeringssteun aan proefnemingen tot mechanisatie van den landbouw in Suriname, volgens het plan-Pyttersen.

Curaçao

In de Tweede Kamer!

Allereerst hebben wij de redevoeringen, die wij bijgewoond hebben, nog eens overgelezen. Hoe slecht de sprekers ook te verstaan waren, veel gemist hebben wij niet. Wel eenige geestigheden. Zoo een van den heer IJzerman over de dure prullemanden van het hof van justitie, naar wij meenen ook door den heer Eskes ter sprake gebracht. De uitgave op zichzelf noemde hij nuttig: „voor de justitie is een prullemand even onmisbaar als een doofpot.” Over de herziening van het regeeringsreglement zei dezelfde afgevaardigde, dat hij meende, niet te optimistisch te zijn, als hij aannam, dat, wanneer het 25-jarig jubileum der grondwetsherziening van 1922 zou gevierd worden, de herziening van het regeeringsreglement wel haar beslag zou hebben gekregen. En de heer Van Boetzelaer sprak van de Kamerleden die het zullen mogen beleven, dat het nieuwe Regeeringsreglement aan hun goedkeuring wordt onderworpen. Dat is nu alles goed en aardig, maar wij vragen ons toch af, of dit de manier is, om een zoo ernstig feit te bespreken als dit, dat die herziening in bijna 10 jaar haar beslag niet heeft kunnen krijgen.

De heer Van Boetzelaer van Dubbeldam toonde weder zijn warm hart voor de bovenwindsche eilanden. Hij vreesde met name, dat men daar zich wel geen rekenschap zou kunnen geven van eenigen band met het moederland. Dit doet ons vreezen, dat deze afgevaardigde, die alleen voor deze eilanden meer belangstelling toont dan de 99 overige kamerleden tezamen, toch nog geen juiste voorstelling heeft van de toestanden daar. Wij herinneren aan de lezing, door mej. Slothouwer voor eenige jaren in het Indisch genootschap gehouden, waaruit men wel sterk den indruk kreeg, dat men ginds wel Hollandsch voelt en niets liever zou willen dan nauwer band aan Nederland, het moederland. De los-van-Holland-beweging is daar allang vergeten. Van het los-van-Curaçao zijn nog wel voorstanders. Het zou niet overdadig zijn, wanneer een gezaghebbend man ook daarover zijn gedachten eens liet gaan, teneinde tot een meening te komen over de vraag, in hoever de band aan Curaçao een beletsel voor de economische ontwikkeling dezer eilanden is.

Een paar rake dingen zijn nog gezegd door den heer Joekes. Zoo vroeg hij den minister op den man af of in diens, verleden week door ons vermelde, uitspraak in de memorie van antwoord, dat geen der leden van den Kolonialen raad persoonlijk had deelgenomen aan de inkleding van gedistilleerd, de nadruk moest vallen op het woord persoonlijk, dan wel of het beteekende, dat geen der leden onder de verdenking behoefde te blijven, aan deze zaak persoonlijk voordeel te hebben gehad. Het antwoord van den minister laat wel geen reden tot twijfel, dat het eerste,

door den heer Joekes „in hooge mate bedenkelijk” genoemd, het geval is „Een min of meer teer punt” vond de minister het, dat de heer Joekes had aangevoerd en dit zeide hij ervan: „Mijnheer de Voorzitter! Ik wil alleen als mijn meening de opmerking maken, dat men voortaan het best zal doen, om in gevallen van fiscale strekking, als het hier gold, de getroffen maatregelen te doen terugwerken tot een vroeger tijdstip, zoodat praktijken, als in deze bedoeld, in mindere mate zich kunnen voordoen”. Een brandmerk voor altijd dus! Tenslotte vermelden wij, dat de heer Joekes over het ook door ons meegedeelde antwoord van den minister dat hij nog geen voorstel omtrent de benoeming van mr. Weijens door de Kroon ontvangen had: „Dat is toch geen voldoende verontschuldiging voor het voortbestaan van een afwijking van hetgeen in het regeeringsreglement is voorgeschreven.”

Een initiatief voorstel in den Kolonialen raad.

Voor zoover wij weten, is het, althans in de laatste 20 jaar, niet voorgekomen, dat een raadslid een initiatief voorstel heeft gedaan. Daarom vermelden wij, dat de heer Van der Linde Schotborgh dit thans gedaan heeft. Het betreft een wijziging van de Begravenisverordening, om te voorkomen, dat met 1 Jan. 1932 op nagenoeg alle bestaande grafkelders eenige het gebruik daarvan onmogelijk makende bepalingen van toepassing zullen worden.

Drankmisbruik.

Dit is nu eens een onderwerp, dat veel meer in de Tweede Kamer dan in den Kolonialen raad tot zijn recht pleegt te komen. In het V.V. was gewezen op het sterk toenemend drankmisbruik, vooral op Curaçao, op de demoraliserende werking daarvan op een belangrijk deel der bevolking en op de belemmering, daarin gelegen, voor een gezonde economische — en geestelijke, zuden wij erbij willen voegen — verheffing. In het antwoord heeft de minister moreele, en, zoo mogelijk, ook geldelijke steun toegezegd aan door het particulier initiatief ondernomen stappen tot bestrijding van het drankmisbruik. De heeren IJzerman, Van Boetzelaer en Feber hebben nader de aandacht op deze zaak gevestigd. Zij hebben echter niet gezegd, of er een particulier initiatief is, dat in deze iets doet. Intusschen had de minister ook meegedeeld, dat van gouvernementenwege een zoo scherp mogelijk toezicht op den geheimen drankverkoop gehouden wordt en dat nieuwe vergunningen niet meer verleend worden. Dit laatste, inhoudende de mededeeling van een feit voor het misschien allernaaste verleden en voor het heden, en een belofte voor de toekomst, zal ieder weldenkend mensch genoeg doen. Het wijst op een besliste koersverandering onder den gouverneur Van Slobbe, wien men hiervoor een woord van hulde o.i. niet had mogen onthouden.

Door de uitbreiding der drankgelegenheden, die tot niet zoo heel lang geleden heeft plaats gehad, is een groot geestelijk kwaad gesticht. De verhalen, die men te hooren kreeg, bijv. van het Cabaret op het Rif, zijn natuurlijk tot het gouvernement doorgedrongen. Taak van het gouvernement is ook de strenge handhaving der op de kroegen en andere drankgelegenheden toepasselijke wettelijke bepalingen, en daaronder die van het sluitingsuur, onverschillig wie er binnen is.

Errata!

Uit de Handelingen der Tweede Kamer.

De afgevaardigde IJzerman: „het verwondert me, dat deze zaak... waarever reeds in een artikel van den heer W. R. Meuleman in *De West-Indische Gids* van Juni 11. was geschreven”....

De heer Van Boetzelaer van Dubbeldam: „Ik vrees daarom dat ook de *Handelingen* dezer Kamer, zelfs als daarin een enkele maal blijk wordt gegeven van belangstelling voor de toestanden op deze (de bovenwindsche) eilanden, daar niet verstaan worden, tenzij iemand de goedheid mocht hebben deze passages in het Engelsch of nog liever in het Papiamentsch over te brengen.”

Uit den Verren Vreemde

De Indische conferentie.

Wel groot de tegenstelling tusschen enerzijds den luister waarmede de eerste Rondetafel-conferentie werd geopend, door den koning-keizer in eigen persoon, in tegenwoordigheid van allen en ieder die zich in Engeland als hoogwaardigheidsbekleeders mochten beschouwen en van Indische vorsten in pronkkleedij, en anderzijds den eenvoud der sluitingszitting zonder eenig ceremonieel, waarbij de premier Mac Donald in het middernachtelijk uur verscheen om, door middel van een klein slot effect, niet met de erkenning van de groote mislukking behoeven te eindigen.

Dit effect heeft hij bereikt, door de verklaring, dat de regeering in haar tegenwoordige samenstelling ten aanzien van de voor Indië gewenschte staatkundige positie nog op hetzelfde standpunt

Nagekomen Berichten.

staat, waarop het Mac Donald—Labour-ministerie, dat de Rondetafel-conferentie deed bijeenkomen, zich had gesteld. Deze uitspraak bracht een blijde emotie. Gandhi was zoo getroffen, dat hij aan de vergadering de vertooring schonk van: de Britsche premier hand in hand met den vermaarden non-coöperator!

Ware dit in Engeland en in Indië toegejuicht, ware dit als symbool aanvaard voor hetgeen bereikt is en als inzet voor verdere samenwerking, 't ware prachtig geweest. Maar de twee groote mannen zullen zich zelf ten deze geen illusies hebben gemaakt.

De besprekingen in de commissies gehouden, het overleg tusschen enkelen en tusschen groepen gepleegd, de concessies tot toenadering gedaan, in één woord: de onverpoosde pogingen, hebben de oplossing niet gebracht voor vele moeilijke punten. Is de federale constructie al aanvaard als grondgedachte voor een Indische staatsgemeenschap, in de gemeenschap van gebieden onder de Britsche kroon, hoe die federatie er zal uitzien weet men nog niet, en reeds zijn aanvankelijke voorstellers en voorstanders van dit begrip tegenstanders geworden van de verwezenlijking ervan. Als de federatie er zal komen, hoe dan, als kolonie, als dominion? Wie over dominions spreekt, wat bedoelt deze met die uitdrukking, welke (zooals wij de vorige week uiteenzetten) zoo pas een nieuwe betekenis gekregen heeft? Een zelfstandig-verantwoordelijk Indië. Zou Engeland naar buiten en naar binnen zijn verantwoordelijkheid voor Indië mogen los laten? Zou 't dit mogen doen, terwijl Indië het beeld vertoont van een in bloedende tweedracht levend volk? Zou 't dit mogen doen terwijl andere verdere buitenlandse invloeden zich daar reeds laten gelden, die zich haasten zouden de door Engeland verlaten positie in te nemen? Indië heeft in de Londensche conferentie de bekentenis moeten afleggen zelf geen oplossing te kunnen vinden voor de tegenstelling Hindoe-Mohamedaan, en het heeft voor deze tweespalt de bemiddeling van Mac Donald ook niet willen aannemen; mag Engeland de, in oorlogszuchtige, haatdragende stemming levende deelen van de bevolking, op elkander los laten gaan, ter vereffening hunner verschillen en geschillen in bloed? Voor het financiële vraagstuk, voor de defensiekwestie, voor de puzzle der rechten van de minderheden en de verdrukte klassen en kasten, voor de vraag eener vertegenwoordiging van alle belangen in een algemeene wetgevende vergadering, voor dit alles, en veel meer, zijn de bevredigende formules niet gevonden. Hoe zou Engeland de verzekering van zijn economische belangen kunnen behartigen in een onafhankelijk geworden Indië? Het antwoord is niet gegeven. De teleurstelling is in de sluiting-zitting der Londensche conferentie niet onvermeld gebleven. Zij is spoedig daarna ook in de bladen weer tot uiting gekomen. En toen de regeering den 2en December van het Lagerhuis een uitspraak ten voordeele van haar Indische politiek wist te verkrijgen, werden haar die kwesties toch alle voorgehouden op een wijze, die in Indië toch beschouwd zal worden als een uiting van de conservatieven, die momenteel de meerderheid vormen in het Lagerhuis en in het ministerie.

Bij deze gelegenheid is ook nog eens tot uitdrukking gekomen, dat Indië zijn nieuwen status, hoe die ook zijn zal, moet krijgen *van Engeland*. Hiermede hebben wij ons naar het andere front te begeben.

Gandhi heeft Londen verlaten. Hij aanvaardt nu de terugreis naar Indië. Alle andere vertegenwoordigers van andere groepen keeren meerendeels nu ook naar hun land terug. In Londen bijeengekomen om naar mogelijke overeenstemming te zoeken, daar in onderling overleg, buiten directe aanraking met de partijen zelf namens welke zij spraken, waren zij in de bekende stemming gebracht van welwillende conferentieleden. 't Is door deze stemming, dat vaak de klacht ontstaan is over de tegenstelling tusschen conferentietheorie en regeerings- of partijpraktijk. Als men indachtig is hoe weinig overeenstemming in Londen verkregen is bij deze conferentiestemming, dan mag men zich niet de illusie maken dat de leiders, terug gekeerd te midden van hun militante partijgenooten, en daar brengende de boodschap, dat aan het verlenen

VEREENIGDE OCTROOIBUREAUX

BEËFIDIGDE OCTROOIBEZORGERS
H. J. KOOY - Ir. H. J. J. WEURMAN

BEZUIDENHOUT 69 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 772080 772081 772082

AANVRAGEN VAN OCTROOIEN VOOR UITVINDINGEN EN DEPONEEREN VAN HANDELS- EN FABRIEKSMERKEN IN ALLE LANDEN. 5204

van zelfstandigheid door Engeland aan Indië in afzienbaren tijd niet behoeft te worden gedacht, lang in de stemming van welwillende tegemoetkoming zullen kunnen blijven.

De hand door Gandhi gelegd in die van Mac Donald zal dan wel verklaard worden als; wij hebben het goede gewild, maar onze goede wil is afgewezen. De berichten uit Indië wijzen reeds op onvoldaanheid, ontevredenheid, zij laten reeds verstaan dat Indië zich bewust moet zijn van Engeland niets te mogen verwachten.

't Is te vreezen, dat door de Rondetafel-proef meer bedorven dan ten goede bereikt is. Er is wel wat bereikt. De zelfstandigheid der provinciën zal vermeerderd worden. Door de federale gedachte is vereenzelviging van de z.g.n. onafhankelijke vorstendommen met het onder rechtstreeksch bestuur staand Britsch-Indië bevorderd. De losmaking van het aan de overzijde van de Golf van Bengalen gelegen Birma uit het Britsch-Indische verband zal vermoedelijk, tot genoegen van alle betrokken partijen, haar beslag krijgen.

Maar overigens lijkt de toestand niet verbeterd, integendeel, de verhoudingen lijken na, en deels door de Rondetafel-conferentie ongunstiger gesteld dan zij waren.

Wil Mac Donald doen gelooven, dat de tegenwoordige regeering over de Indische grondwet denkt, zooals het ras-echte Labour-ministerie, dat hem eerst ter zijde stond, het valt Indië moeilijk aan te nemen, dat een ministerie waarin Sir John Simon, als minister van Buitenlandsche Zaken, een vooraanstaande plaats inneemt, niet zou hechten aan het bekende rapport van de veel besproken Simon-commissie, rapport dat door Indië niet gunstig beoordeeld is en dat door de eerste Rondetafel-conferentie dan ook dadelijk is terzijde gelegd.

De invloedrijke, in aanhang sterke Congrespartij, die bij de eerste conferentie niet had willen mede-aanzitten, had zich met moeite laten overhalen in den gang van Gandhi naar Londen toe te stemmen, zij zal zich nu wel tot leidster van haar leider maken om uit te doen komen dat zij gefaald heeft, toen zij zich van haar non-coöperation-stelsel liet afbrengen. Reeds zijn er berichten over den hervat ten boycot in Bengalen.

Maar ook zullen partijen en groepen, die zich voordien machteloos achtten, door haar oproepen naar Londen tot meer bewustzijn van haar beteekenis en kracht gebracht zijn. Wie in het verleden en heersch een middel ziet om het bestaand gezag te doen aanblijven, moet toch tevens zien dat met het tegen elkander ingaan van krachten en machten in het tegenwoordige veel meer gemoeid kan gaan, dan in het verleden. Komen die opgeroepen geesten in verzet tegen den overheerscher, of gaan zij in tegen elkander ten aanschouwen van den meester, in elk geval zullen regeering en bestuur dan voor een uiterst moeilijke taak komen te staan.

De stemming ten opzichte van Engeland is in Indië ook geschaad door den knak, welke het prestige van het moederland gekregen heeft door de gebeurtenissen van dezen zomer, die zijn samen te vatten in de uitdrukking: de val van het pondsterling. Reeds is van regeeringszijde de bekentenis uitgesproken: hadden wij dit kunnen voorzien, wij zouden de vertegenwoordigers van Indië niet hierheen geroepen hebben.

De onafhankelijk-verklaring van de dominions (Westminster-statuut) heeft aan de verlangens van Indië ook vermeerderde spanning gegeven.

Door den onderkoning waren zoo pas strengere maatregelen genomen tegen de in Bengalen gepleegde terroristische aanslagen. Sir Samuel Hoare, de minister voor Indië, heeft in het Lagerhuis verklaard, dat de Indische regeering voor geen middel zou terugdeinzen om aan de aanslagen een einde te maken. Het onweer komt donker nader.

Mogen wij een te pessimistische kijk hebben op hetgeen zich voor Indië aan het zetten is! De politici in Engeland meten hun verantwoordelijkheid. In het tegenwoordige worden helaas veel misrekeningen gemaakt, moge dit niet het geval blijken te zijn voor het geloof der Britsche staatkundigen die nog meenen het ontwikkelingsproces van Indië langs lijnen van geleidelijkheid tot een vreedzame, goede oplossing te kunnen brengen.

Ingezonden

Gebruikte Indische Kleeding voor Armenzorg in Indië.

Hiervoor krijg ik hoe langer hoe meer medewerking; de tweede zending is nu weg. De stoomvaartmaatschappij „Nederland" was zoo welwillend om 20 kisten vrachtvrij over te brengen en de Expeditie Boelhouwer en Kruiswijk, brachten ze gratis over naar Amsterdam. Mij persoonlijk is het een genoegen, dagelijks dankbaar te ervaren dat er zoovele menschen zijn, die zich niet tevreden stellen met een ander te beklagen, doch die het prettig vinden hun medegevoel in daden te kunnen omzetten en op die manier het mogelijke doen om den bestaanden nood te lenigen; indien het waar is

INDERDAAD, half Indië eet reeds met

DUBÉ ZILVER. DE OORZAAK?

Als U onze fraaie cassettes met de sierlijke zilvermodellen als: Lelie van Bourbon, Empire en andere dessins hebt bewon-

derd, zult U het begrijpen.

ONZE BETALINGSCONDITIES, welke ook **VOOR INDIË GELDEN**, vergemakkelijken U den aankoop.

WIJ LEVEREN OOK PORSELEIN IN APARTE DÉCORS.

Vraagt U prijscourant en betalingscondities met onderstaanden bon bij

DUBÉ TAFELZILVERFABRIEKEN N.V.
DEN HAAG, Copernicusplein No. 4.
AMSTERDAM, Prins Hendrikkade 20.

DUBÉ-BON.

Als drukwerk op te zenden naar Den Haag of Amsterdam.

Gelieve mij Uw prijscourant voor Dubé-Zilver en Porselein met betalingscondities te zenden.

* Mevrouw

* De Heer

Straat:

Woonplaats:

* Doorhalen wat niet dienstig is.

K.W. 5569

dat men in Indië zijn toevlucht heeft moeten nemen om daklooze families in de niet meer gebruikte gevangenis op Glodok onder dak te brengen, dan behoeft over de armoede niet verder gesproken te worden.

In totaal zijn nu ongeveer 1000 pakeans verzonden plus eenige honderdtallen slaapbroeken, kabaia's, dames- en kinderkleding, enz., en dagelijks komt er nog goed binnen, zoo juist nog een kist met ongeveer 65 stel uit Nijmegen, door tusschenkomst van den heer Van Bostel. Laat ons dus op dezelfde beproefde manier doorgaan, dus onze goede kennissen van een en ander op de hoogte brengen, dit is te meer noodig omdat een enkel blad bezwaar maakte mijn oproep over te nemen en ik dus niet persoonlijk iedereen kan bereiken, dan twijfel ik niet of voor Kerstmis hebben wij het derde 500-tal weer bij elkaar en blijft geen enkel stuk als een stil verwijt op zolder liggen.

Schrijft u mij dus maar een briefkaart, of als u het zenden wilt, vrachtgoed is het goedkoopst en heusch ik ontvang het ook gaarne ongefrankeerd, de een of ander zal mij dan wel van die onkosten ontlasten.

Den Haag, Orchideestraat 28.

E. M. HARSVELDT.

Van onze Adverteerders.

CENTRAAL THEATER, DEN HAAG, Lange Poten 41.

Paramount stelt u voor:

„Mijn vrouw's echtgenoot"

met Trude Berliner, Kurt Vespermann, Igo Sym en Szöke Szakall. Naar het toneelstuk van Avery Hopwood.

In de hoofdrollen:

Liane Trude Berliner
Willy Carter Igo Sym
Bob Kurt Vespermann
Grete Grete Natzler
Lulu Diana Hart
Eva Lotte Lorring
Adolphe Szöke Szakall

Als Liane Martin, een actrice, niet op het idee gekomen was om in haar vacantie naar Martinsbad te reizen, zou alles anders gelopen zijn. Maar Liane heeft na een vermoeiend tooneelseizoen lust om eenige dagen uit te rusten, en daar haar hartsvriendin Grete eveneens het plan heeft naar het mooie badplaatsje te vertrekken, loopt alles zooals het loopen moest.

Grete's aanstaande, Bob Walter, is bevriend met den schlager-componist Willy Carter, die zulke mooie liefdesliederen schrijft, dat alle vrouwen haar hart aan hem verliezen. Twee jongedames, Eva en Lulu, hebben het in het bijzonder op hem voorzien, maar Willy heeft van zooveel liefde eindelijk meer dan genoeg en neemt de vlucht. Daarbij komt nog dat Willy's uitgever zonder zijn medeweten een autogrammen-middag voor hem heeft uitgeschreven. Om eindelijk eens wat rust te hebben, weet Willy zijn vriend te overreden om zich voor de schare van zijn bewonderaars als Willy Carter uit te geven, en hen allen handteekeningen te schenken. Bob vindt het wel een leuke grap om tijdelijk Willy's rol te spelen, en hij zet de gedaanteverwisseling voort wanneer beiden zich in den trein naar Martinsbad bevinden.

In denzelfden trein reist ook Liane. Haar reisgenooten zijn een jong meisje en een man, die van huis zijn wegeloopen en zich in Bornica, 'n klein grensplaatsje, willen laten trouwen. Wanneer de trein in Bornica even stopt, stap Liane uit om een paar kranten te kopen, en de trein vertrekt weer voor zij in kan stappen. Ook Bob is op het station achtergebleven, en daar de volgende trein naar Martinsbad eerst den volgenden dag vertrekt, zoeken zij samen een hotel op. Men verstaat hun niet, en beiden belanden bij den burgemeester, die in kennelijken staat van niet-meer-geheele-nuchterheid verkeert. Hij verstaat hun Duitsch niet, en houdt hen voor een paar dat zich voor het huwelijk aangemeld heeft. Met veel ceremonieel verbindt hij hen in het huwelijk. Bob en Liane, die niets van de heele plechtigheid begrijpen, meenen dat zij hun naam in het hotel-register moeten inschrijven, en zetten hun handteekening, waarbij Bob de naam van zijn vriend gebruikt. Doch met het plaatsen van hun handteekening hebben zij het huwelijk rechtsgeldig gemaakt, en Liane is officieel met Willy Carter getrouwd. Zoodra zij den toedracht der zaak begrijpt is zij buiten-zichzelf: zij moet direct naar de echte Willy Carter toe om van hem te kunnen scheiden.

Als Bob in Martinsbad zijn vriend treft, heeft deze al van zijn eigen huwelijk in de krant gelezen, en hij is in het geheel niet te spreken over het feit dat hij zoo plotseling, zonder het zelf te weten, echtgenoot is geworden. Doch als hij met de bekoorlijke Liane kennis maakt, vindt hij de gedachte, met deze jongedame getrouwd te zijn, heelemaal niet meer zoo onaangenaam, en hij doet alle moeite om het oogenblik van scheiding zooveel mogelijk te verschuiven.

Ook Liane voelt zich tot Willy aangetrokken, en alles zou misschien met een sissier afgeloopen zijn, als niet Grete, Lulu, Eva en Adolphe, een vriend van Willy, verschenen waren. Vooral door toedoen van den dommen Adolphe geraken allen in de ingewikkeldste situaties, en de pijnlijke, komische en eigenaardige verwickelingen worden eerst opgelost als Willy's twee jaloersche vrienden

dinnetjes zijn weggewerkt en Bob van zijn „rechten” op Liane, waarmee hij ten slotte toch maar getrouwd is, afziet, en naar zijn eigen verloofde, Grete, terugkeert. Dan eindelijk kunnen Willy en Liane zich verheugen in hun zwaar bevochten huwelijksgeluk.

Berichten der Afdeelingen

Afdeeling 's Gravenhage. Contributie-betaling.

Leden en begunstigers worden beleefd verzocht de contributie over 1932 per postgiro onder No. 135120 te willen voldoen aan den secretaris-penningmeester van de afdeeling 's Gravenhage van de Ver. „Oost en West”, Jacob Hopstraat 12 alhier. Ook bestaat gelegenheid de contributie aldaar contant te storten.

Na 15 Januari a.s. zal per post over de contributie worden beschikt, verhoogd met 15 cent voor inningskosten.

De Secretaris-Penningmeester,
J. C. BAUDOIN.

Afdeeling Apeldoorn.

I. 17 Dec. Donderdagavond 8 uur La Bordelaise. De K. L. M. en de vliegtocht naar Indië met lichtbeelden en de film: „Vlootschouw”. Spreker: de heer B. Prinsen Geerligts, chef der afd. Publiciteit der K. L. M.

Leden: vrijen toegang; huisgenooten f 0.25 p. p. Begunstigers: vrijen toegang; met recht op één introductie à f 0.25. Andere belangstellenden f 0.50.

II. Leergang v. h. Koloniaal Instituut; 10 lessen, op Donderdagen, bij genoegzame deelneming. Begin medio Januari. Spreker: de heer K. van der Veer, ambtenaar Kol. Inst., oud-leeraar M.L.S. Buitenzorg.

Onderwerp: „Nederlandsch Indië; zijn economische en geestelijke ontwikkeling.” Voor leden en begunstigers van „Oost en West” en voor onderwijs-bevoegden f 2.—; voor andere belangstellenden f 3.— voor den heelen cursus. Schriftelijke aangiften, met toezending van het bedrag aan den Secr. vóór of op 10 December.

III. Contributie 1932 zal gaarne per giro ontvangen worden vóór of op 12 Januari 1932; daarna volgt inning per van Dijk & Co.

De Secr.-Penningm. J. C. BAARS,
Jagersweg 42; Postgiro 93038; Tel. 1358.

Afdeeling Groningen en Ommelanden.

Door het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap alhier zullen in dit seizoen een drietal openbare vergaderingen gehouden worden over: „De Snellius expeditie in Ned. Indië (1930).”

Als sprekers zullen optreden:

11 December: Prof. Ing. F. A. Vening Meinesz te Utrecht over: „De diepzeepeilingen in de Oostelijke bekken”.

26 Januari: de heer P. M. van Riel te De Bilt, leider der expeditie (misschien met film).

Daar de resultaten van deze expeditie in menig opzicht een verrassend licht op dit deel van den Archi-

Een bezit voor uw leven

MARTEN DAMSTRA
KAPTELSTR. 40 UTRECHT (NED.)
levert zeer billijk fraaie,
zware, massief gouden

ZEGEL RINGEN
met pracht-steen met scherpe
WAPEN- of MONOGRAMGRAVURE
Ovale of vierkante steen. Bij order
vingeromtrek opgeven. Wapens
beraadisch-juist. Referenties in N.O.
5194

Het aangewezen adres voor gebruikte en nieuwe **AUTOMOBIELEN** is **P. KIEFT**, Zeezwaluwstraat 2-2a, einde Houtrustweg. Tel. 555068. Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”. Tevens expert van alle Automobielen. 5263 In- en verkoop van nieuwe en gebruikte Automobielen

N.V. Haagsche Boazbank
Molenstraat 45 & Telefoon 115903
Den Haag

Rente Spaarkas 3 1/2 %
Rente Deposito's . . . 2 1/2 tot 4 1/2 %
Rente in Rekening-courant 2 1/2 %

Aan- en Verkoop- van Effecten
Verzilvering van Coupons
SAFE-INRICHTING
De Directie: Mr. J. A. DE WILDE
M. A. POTTER

5439

„TIJMSTRA'S SCHOLEN” (N.V.) SWEELINCKSTRAAT 17 — DEN HAAG

H. B. S. - 5-j. cursus - H. H. S.

Meer Individueel Onderwijs voor Jongens en Meisjes

5575

Wij lossen al Uwe onderwijsmoeilijkheden bij aankomst in Holland op

pel hebben geworpen, beloven deze lezingen zeer interessant te worden en meent ons bestuur met aandrang tot een bijwonen dezer voordrachten te moeten opwekken.

Zooals bekend, hebben alle leden van Oost en West (huisgenooten niet) vrijen toegang tot deze lezingen.

De secretaris,
J. FRANKE.

Afdeeling Groningen en Ommelanden.

Op Donderdag a.s. zal in de groote bovenzaal der Harmonie voor onze afdeeling worden afgedraaid de zoo bekende „Mataramfilm”, waarin het Javasche leven en de hoffeesten van Solo en Djocja zoo schitterend worden in beeld gebracht. Zooals men weet is deze film niet in den handel, maar bezit van Koloniaal Instituut te Amsterdam. Wij geven onze leden ernstig in overweging dit kunstproduct te gaan zien en hopen dat de groote bovenzaal te klein blijkt te zijn.

Leden met één huisgenoot vrijen toegang. Donateurs voor zich persoonlijk. Entrée voor niet-leden f 0,50 per persoon (aan de kassa of bij het reisbureau Kruize), leerlingen van onderwijsinrichtingen f 0,25. Gelegenheid tot plaatsbespreking in de Harmonie.

De netto opbrengst is bestemd voor het Nationaal Crisis Comité.

HET BESTUUR.

Mededeelingen

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Informatie-Bureau.

Het Informatie-bureau der Vereeniging, Korte Voorhout 6, Den Haag, is dagelijks geopend van 10—12 en van 2 1/2—4 uur (des Zaterdags alleen tot 12 uur).

Van het Informatie-bureau.

Verkrijgbaar ad f 0.25 „Curaçao”, naar de laatste

Mutatiestaat van 2 tot 9 December '31

Nieuwe Leden:

H. van Zanten, Kolonel-tit. M.G.D. b.d., Amsterdam-Z. Beethovenstraat 114.
D. J. K. Mac Gillavry, Assistent-Resident te Batoe-Radja (Palembang).

Afschrijvingen:

Ir. G. C. M. Smits, Amsterdam, Heerengracht 570.
K. de Koning, Employé C.P.I.M., Curaçao, Emma-stad, Hotel Duistecker.

Adresveranderingen:

J. ter Linden, thans: Directeur van het City-theater, van: Amsterdam, naar: Den Haag f 5.—
H. Heins, Onderwijzer Mulo, van: Soerabaja, naar: Rotterdam, p.a. Ned. Handel Mij. f 5.—
Mevrouw M. Meyboom—Timmer, Hilversum, Mauritslaan, van: 62, naar: 37.
Mr. J. Visser, Directeur Osvia, van: Magelang, naar: Baarn, Nieuw Boomstraat 67. f 5.— (rekent thans tot Afd. 't Gooi).
Prof. Mr. J. Ph. Suyling, van: Huis-ter-Heide, naar: Den Haag, Ernst Casimirlaan 11. f 5.—
Mejuffrouw E. Arrias, Den Haag, van: Blankenburgstraat 67, naar: Reinkenstraat 2.
K. W. F. van Langen, Kapitein-Intendent m.v., Den Haag, van: Weede van Dijkveldstraat 32, naar: Groot Hertogimelaan 172.
H. A. Hoefelman, van: Den Haag, Corn. Speelmanstraat 28, naar: ondern. „Goenoeng Hedjo” bij Bandoeng.

VAN DE REDACTIE.

BERICHT AAN DE MEDEWERKERS.

In verband met de a.s. Kerstdagen worden de medewerkers dringend verzocht er voor te willen zorg dragen, dat hun bijdragen **UITERLIJK 24 Dec. des morgens in het bezit van den redactie-secretaris zijn.**

Waarschuwing.

Wij vernamen dat het boekwerk van den heer De Kat Angelino: „Staatkundig beleid en bestuurszorg in Ned.-Indië, te koop aangeboden wordt door een persoon, die zich het bedrag daarvoor vooruit laat betalen, zonder evenwel de bestelling uit te voeren.

Zij die zich dit boek willen aanschaffen wenden zich tot den boekhandel of tot de uitgeefster Martinus Nijhoff's boekhandel en Uitg. Mij., Lange Voorhout 9, Den Haag.

Men zij gewaarschuwd.

Radiotelefoonverkeer met Indië.

Gedurende de maand November 1931 werden in het radiotelefoonverkeer met Ned.-Indië in totaal 234 gesprekken gevoerd, waarvan er 106 in Nederland en 128 in Indië werden aangevraagd.

Van de hier te lande aangevraagde gesprekken hadden er 68 betrekking op zakelijke- en 38 op familieaangelegenheden. Voor Indië bedroegen deze getallen 53 en 75.

In totaal werden 139 gesprekken in Nederland van huis uit gevoerd, waarvan in Nederland 67 en in Indië 72 werden aangevraagd.

In het radiotelefoonverkeer Europa—Ned.-Indië via Nederland werden in November in totaal 9 gesprekken gevoerd, n.l. met Engeland 6, met Noord Amerika 2 en met Tsjecho-Slowakije 1.

Voorgesteld door:

den heer J. G. Meurs te Amsterdam.
Hoofdvertegenwoordiger „Oost en West” te Malang.

J. P. Spruit, id. id.
J. L. J. Vermeulen, id. id.

G. J. Swaluë, Den Haag, van: H.T.O. Laakkade 80, naar: De Perponcherstraat 57.
W. Walpoott, Den Haag, van: Joan Maetsuyckerstr. 251, naar: Laurierstraat 155.
E. J. van Son, Oud-Kapitein N.I.L., van: Epe, Dellerweg 401, naar: Apeldoorn, Loolaan 50. f 5.—
H. M. Hofkamp, Gep. O.I.-Ambtenaar, van: Warnsveld, naar: Zutphen, IJsselkade 29A. f 5.—
L. N. O. Wethmar, Oud-Kapitein N.I.L., Den Haag, van: Goudsbloemlaan 134, naar: Geraniumstr. 45.
W. J. Cator, Controleur B.B. thans te Fort de Kock. M. van Hardeveld, Administrateur van Financiën, thans te Soerabaja N.I.S.-laan No 5, paviljoen.
D. van Reijendam, Ambtenaar Telefoon dienst, thans te Malang, Koninginneweg 19.
Prof. Dr. C. Bakker, terug naar: Batavia-Centrum, Entrée Kondangdia 12.